

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lėidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Entry as second class matter
applied for at the post office
at Chicago, Illinois.

Laisvoji Lietuva

Kazys Januta
6443 so Washtenaw
Chicago 29, Ill.

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Entry as second class matter
applied for at the post office
at Chicago, Illinois.

IX metal.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, vasario mėn. 11 d.

Chicago 16, Illinois

Kaina 10 c.

Nr. 6 (180)

V. Ališas

LIETUVA

Lietuva Tėvynė šiandien mums
tenai,
Kur lietuvis. Tad ko būkštauti
imi,
Kad ji galinti išnykti amžinai,
Jei visur nešiesi ją su savimi?
Salose ir kontinentuose visuos —
Kas lietuvis — tai tautos kieta
grandis,
Savo sielos svetimiams neišpar-
duos —
Metai nešis, o jinai jauna bus vis.
(Iš "Cascata Clialina").

Pirmą kartą Kanadoje bus at-
skleistas didžiosios paslaptys už iš
geležinės uždangos viešame pra-
nešime, kuris įvyks š. m. vasario
mėn. 19 d. 7 val. vakaro Toronto
Lietuvių Namuose.

Pranešimą padarys "Laisvosios
Lietuvos" Vyr. Redaktorius Vy-
tautas Staneika, kuris yra kelis
kartus pralaužęs geležinę uždang-
gą ir atvežęs iš pavergtos Lietuvos
neįkainojamos vertės žinių ir do-
kumentų.

Savo pranešime "Lietuvos iš-
laisvinimo pastangos ir galimu-
mai" V. Staneika nušvies, kaip
atrodo didžiųjų vakariečių politi-
ka, žiūrint partizano akimis ir pa-
tiesks konkretų planą, kaip laisvo-
jo pasaulio lietuviai galėtų tiks-
liausiai prisidėti prie Lietuvos iš-
laisvinimo paskubinimo.

Sitokio pobūdžio pranešimas
bus pirmas ir vienintelis Kanados
lietuvių gyvenime.

LAS Kanados Vietininkijos
Valdyba.

**CHICAGOS LIETUVIŠKOJI
VISUOMENĖ**

kviečiama skaitlingai dalyvauti
vasario 16 minėjimo iškilmėse,
kurios įvyks Ashland Auditorijoje
vasario 14 d. 1 val. dieną. Kalbės
žymūs amerikiečiai ir lietuviai.
Bus ir meninė programa.

Laisvės statula Karo Muziejaus sodelyje, Kaune.

V. Augustino nuotrauka.

**LIETUVOS KONSULO, DR. PETRO DAUŽVARDŽIO
NUOMONĖ**

"Laisvosios Lietuvos" korespon-
dentas Kazys Veržikas kreipėsi į
Lietuvos Konsulą Chicagoje Pet-
rą Daužvardį ir gavo jo atsakym-
us į šiuos klausimus:

1. Yra lietuvių, kurie mano, kad
Amerikos vyriausybės pilnas pripa-
žinimas Lietuvos diplomatų ir
konsulų beveik neturi jokios reikš-
mės Lietuvos išlaisvinimo reika-
lui. Kaip gi ištikrųjų yra: taip
ar ne?

Jeigu kas mano, kad Amerikos
vyriausybės pripažinimas Lietu-
vos diplomatinių ir konsularinių
atstovų yra be reikšmės Lietuvos
laisvinimo reikalui — jis ar jie
labai klysta.

Visų pirma, diplomatiniais
ir konsulariniais atstovais pasikei-
čia tik suvereninės (nepriklauso-
mos) valstybės. Diplomatiniai ir
konsulariniai atstovai neturi pri-
klausomos valstybės, — Amerikos
"steitai", Rusijos "respublikos",
Kanados provincijos, Britanijos
kolonijos ir t. t. Šitie vienetai nėra
suvereniniai — pilnateisiai, jie
neturi tarptautinio statuso, — jie
yra dalis kitų valstybių.

Lietuva, turėdama pripažintus
diplomatinius ir konsularinius at-
stovus, yra teisiškai nepriklausoma
valstybė. Ji būdama nepri-
klausoma, nors ir svetimų jėgos
okupuota, gali ir turi teisę per
savo atstovus ir piliečius, atitin-
kamais būdais reikalauti okupan-
tus iškraustyti iš jos teritorijos.

Tas ir yra visokiais būdais daro-
ma. Jeigu nebūtų pripažintos Lie-
tuvos valstybės — nebūtų jos pripa-
žintų atstovų, nebūtų jos pilie-
čių — nebūtų teisiškai veiksmių,
kurie galėtų teisiškai reikalauti
jos teritorijos, nes ji nebepriklausytų
jai — ji priklausytų tai valstybei,
kuriai Lietuva būtų pripa-
žinta.

Iš to, kas čia pasakyta, manau,
yra aišku, kad pripažinimas Lietu-
vos diplomatinių ir konsularinių
atstovų yra gyvybinis Lietu-
vos reikalas. Kol yra pripažinti
teisėti Lietuvos atstovai, kol jie
turi teisės Lietuvos vardu kalbėti,
Lietuvos pasus piliečiams išda-
vinti ir pratęsti, kol jie valdo
bent simbolines Lietuvos teritori-
jos dalis, tol yra ir bus Lietuvos
valstybė.

Lietuvos pripažinimas tebesan-
čia valstybe yra aštriausias ir ne-
maloniausias kaulas okupanto ger-
klėje. Jis labai norėtų, kad Lietu-
vos, jos atstovų ir piliečių, nebūtų.

2. Daug kas mano, kad Lietu-
vos diplomatai ir konsulai dabar
nebeturi jokio darbo.

Ar tik nebus šitas manymas kai
myningas manymui apie reikšmę
pripažinimo diplomatinių ir kon-
sularinių atstovų? Atrodo, kad
kai kurie žmonės yra burbulizmo
meisteriai.

(Nukelta į 2 psl.).

**POLITIKOS FAKTAI
(Skubančiam Skaitytojui)**

Vatikanas

● Šventasis Tėvas rimtai serga

Jau kuris laikas pasirodo ži-
nios, kad Šventasis Tėvas, Popie-
žius Pijus XII negaluoja. — Turi
sunkumų su virškinimo organais.
Paskutinės žinios apie Popiežiaus
sveikatą kelia didelio susirūpini-
mo.

Berlynas

● Plebiscitas, tą padarė
galvos šitos.

Berlyne posėdžiauja keturi di-
dieji: Amerika, Anglija, Prancū-
zija ir Sovietų Molotovas. Ir šitas
Molotovas, nei kiek nesišypsoda-
mas, pasiūlė vokiečiams plebisci-
tą. Jis pasiūlė vokiečiams nubal-
suoti, ar jie nori ir toliau pausti
be taikos sutarties (tai yra, fakti-
nai — "nei pakarti nei paleisti"),
ar gauti tokį susitarimą, kuris vi-
są Vokietiją, be triukšmo, be skau-
smų, padarytų Sovietų "liakaju-
mi". Iš to jo pasiūlymą išėjo
"nulis". Tokiu būdu buvo išspre-
stas pagrindinis Berlyno konfe-
rencijos klausimas. Dabar liko —
Austrijos klausimas.

● Argumentas — pistoletas.
Ar nusigąs?

Berlyno konferencijai liko vie-
nas — ir tai pats svarbiausias,
klausimas. — Apie jį niekas ne-
nori balsiai kalbėti. Klausimas:
ar reikia raudonuosius kinus pa-

statyti vienoje padėtyje su Ame-
rika, Anglija, Prancūzija ir Sovie-
tais? Žinoma, Sovietai to trokš-
ta. Vakarai priešingi. Bet gi Prancū-
zijai karas Indokinijoje įkirėjo
iki kaklo. Ir, va, Molotovas pa-
tiekiė Prancūzijai naują "argumen-
tą". Raudonųjų ofensyva Indoki-
nijoje. Bet apie tuos dalykus nu-
tarta kalbėtis su Sovietais slap-
tai.

Amerika

● Kalbėti negalima — bet
veikti reikia.

Kad dvi katastrofos Azijoje ar-
tėja, apie tai mažai kalbama. Ta-
čiau tos katastrofos gali būti Ame-
rikai nepalyginamai žiauresnės,
negu dar nebaigtas "biznis" Ko-
rejoje. Raudonieji spaudžia ir
spaudžia Prancūziją Indokinijoje.
Gi Prancūzija ir nesugeba ir ne-
benori priešintis raudoniesiems.
Molotovas gi visą laiką gundo
Prancūziją: "Pasitrauk tu nuo
Amerikos ir jos planų — tu gausi
taiką Indokinijoje per vieną aki-
mirką".

Bet ar Amerika gali dabar pa-
dėti Prancūzijai? Juk svarbiau-
sias Prezidento Eisenhowerio pa-
žadas per rinkimus (tas davė Ei-
senhoweriui moterų — Amerikos
kareivių motinų — balsus) buvo:
"Aš užbaisiu karą Korėjoje". Tai
ar Prezidentas Eisenhoweris gali
dabar pradėti naują karą Indoki-
nijoje? Juk rudenį — čia pat —
vėl rinkimai.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERŽIKAS

Nekalbėsim

O jei kalbėsime, tai nesutiksim

O jei sutiksim, tai tau nesakysim

Kaip prasidėjo 450 milijonų
žmonių suraudonavimas.

Sovietų Rusijoje yra apie 200
milijonų gyventojų. Tai nemažai.
Bet gi Kinijoje yra ar tai 400 ar
450 milijonų gyventojų. Niekas
ten jų visai tikrai suskaičyti ne-
gali. Leninas pasakė, kad kada
Azija bus raudona, tai kelias i
Rusijos viešpatavimą pasaulyje —
bus laisvas.

Kai vakarų sąjungininkai per
praėjusį karą grūmėsi su Hitleriu
Europoje ir gelbėjo Sovietus nuo
subirėjimo, tai Kinija su Chiang-
Kai-Sheku priešakyje, buvo pats
ištikimiausias Amerikos karo są-
jungininkas prieš negailestingą ir
sekmingą priešą Japoniją. — Tas
nepatiko Sovietų Rusijai. Ir štai,
va, kaip buvo.

Caire Chiang-Kai-Sheku ir Jal-
toje tą patį ir dar daugiau —
Stalinui.

Važiavo (iš Krymo) buvusis
Amerikos Prezidentas Roosevel-
tas ir garsus laisvųjų tautų par-
davėjas Churchill ir Teheraną. Jie
abu labai norėjo su Juozapu Sta-
linu, pasišnekuoti. Tai buvo —
1943 metų lapkričio mėnesyje. Bet
jie nutarė, kad reikia pokeliui pa-
sikalbėti su Chiang-Kai-Sheku. —
Nutarė suraminti Chiang-Kai-She-
ką, kad anas neišsigastų slap-
tųjų kalbų su Stalinu ir neprarastų
ūpo lieti kiniečių kraują.

Jie išsikvietė į Cairą (Egipte),
labai pokeliui į Teheraną) Chiang-
Kai-Sheką. Davė jam visokių pa-
žadų, kokių jis tik norėjo. O svar-
biausia — paskelbė, kad Kinija
yra Azijos tautų išlaisvintoja. —
Taip reikėjo paskelbti. Mat, Ja-
ponija, mušdama Kiniją, ir Ame-
rika, taip pat skelbėsi, kad ir ji
tautas laisvina. Visi buvo links-
mi, patenkinti, draugingi.

O Jaltoje jau Sovietai padaryti
Azijos tautų laisvintojai.

Bet gi Sovietai vis dar neka-
riavo prieš Japonus. Leido Chiang
Kai-Sheku ir Amerikai ten savo
kraują lieti. Bet matė, kad jau
Japonija ilgai nebeišilaikys. Rei-
kia skubėti pasidaryti Azijos tau-
tų laisvintoju. Ir va, Jaltoje, vėl
konferencija. Tai buvo 1945 me-
tų vasario mėnesį. Dalyvauja tie
patys. — Roosevelt, Churchill ir
Džiugašvili-Stalinai. Stalinui pa-
žadėta ten tas pats, kas jau buvo
pažadėta Chang-Kai-Sheku. To-
kie dalykai vadinasi "reali" ir
"slapta diplomatija."

Bet kai gi pažiūrėti dabar —
Chiang-Kai-Sheku į akis? Labai
lengva. Dabar Chiang-Kai-Shekas
skelbiamas didžiausiu reakcionie-

Todėl apie tai viešai labai ven-
giama kalbėti. Jau nutarta siųsti
prancūzams ir pagelbą Amerikos
laktūnas. Lektūvus ir pinigų se-
nai jau duoda. Yra mintis apie A-
merikos "savanorius" į Indokiniją.

Reikalas atrodo painus. Gi pa-
prastai galvai atrodo šitaip. Arba
Amerika kariaus Indokinijoje, ar-

riumi, fašistu ir taip toliau. Ka-
riška ir finansinė Amerikos pa-
gelba Chiang-Kai-Sheku pradeda
labai vėluotis ir "per klaidą" pa-
tenka į raudonųjų rankas. Tuo
laiku, dabar jau visiems gerai "pa-
žįstamas" Sovietų šnipas ponas
White buvo Amerikos finansų
viceministeris. Jis pasistengė, kad
tokios klaidos būtų padarytos.

Po to važinėjo vienas Amerikos
generolas į Kiniją ir "išrado", kad
Chiang-Kai-Shek "no goot". Ir
taip, va, gražiai atsirado Kinijos
valdovais raudonieji Sovietų drau-
gai.

Raudonieji nepalikę skolingi
vakarams.

Raudonieji kiniečiai, paėmę ge-
ras pamokas iš Maskvos, nedelsė
vakarams atsidukuoti. Jie užkūrė
karą Korėjoje. Jie užkūrė karą
Indokinijoje. Visi žinome, kaip ir
kas ten buvo ir kaip dabar yra.
Bet štai, kaip dabar darosi. Molo-
tovas, Berlyno konferencijoje, la-
bai draugiškai vakarams sako. —
Kiniją valdo raudonieji. Priimki-
me juos į savo tarpą ir tvarkyki-
me drauge ir gražioju visus pa-
saulio reikalus. Būsime nebe ke-
turi, bet penki. O visokie karai,
kaip Korėjoje, Indokinijoje be-
matant išnyks. O be to, jūs gi ne-
turite kur dėti prekių, nežinote
kur pilti maistą, jums grėšia kri-
zė. Parduokite mums, sovietams
ir raudoniesiems kinams. Bus ir
taika ir biznis.

Kas tam priešinasi?

Labiausia priešinasi Amerika.
Juk aišku, kad Amerikos presti-
žui būtų labai blogai Azijoje. —
Tai būtų didelis paskatinimas rau-
doniesiems visuose kraštuose pul-
ti ir grobti. Ir be to, tai būtų ga-
lutinas smūgis pavergtoms tau-
tomis. Labiausia tam yra priešin-
gas Amerikos kongresas ir specia-
liai respublikonai. Bet yra daug to-
kių, kurie siūlo Amerikai būti —
"realistu". Kaip į tai žiūri Angli-
ja ir Prancūzija, aišku ir be ko-
mentarų.

Cairo — Jalta — Berlynas.

Kaip buvo Caire ir Jaltoje —
jau truputį žinome. Kas iš to iš-
ėjo, taip pat matome. Bet kas bus
Berlyne? Iš karto vakarai nesu-
tikto net kalbėti apie raudonąją
Kiniją. Dabar jau sutiko kalbėti,
bet žada nesutikti pasiduoti raud-
oniesiems. Bet kalbos bus slaptos.
Tai blogas ženklas. Nežinosime,
kas ten bus nutarta. O kai suži-
nosime, tai jau bus įvykęs fak-
tas.

ba "sudiev, tu brangi Prancūzija".

● Senatorius McCarthy "Lais-
vosios Lietuvos" skaityto-
jams.

Senatorius McCarthy yra la-
biausiai ginčytina asmenybė ir
Amerikoje ir visame pasaulyje.
(Nukelta į 3 psl.).

LIETUVOS KONSULO Dr. PETRO DAUŽVARDŽIO NUOMONĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

Apie diplomatus aš nekalbėsiu, nes diplomatija ne mažo sritis. Apie tą sritį, kiek aš ją suprantu, pasakysiu tik tiek, kad normaliais laikais diplomatų darbas sumažėja, o nenormaliais — padidėja. Iš to seka, kad mūsų diplomatų darbas yra padidėjęs, pajėvėjęs ir pasunkėjęs. Diplomatus darbas, aš ku, yra ne mitinginis ir reklaminis.

Prasytume mume nurodyti štai kokius dalykus:

1. Koks buvo Lietuvos konsulių darbas normaliais Lietuvos Nepriklausomybės laikais?

Atsakinėjimai į prekybinių paklausimų apie prekybinius reikalus Lietuvoje ir JAV., tvirtinimai faktūrų ir kitų atitinkamų prekybinių dokumentų; vizavimai pa š JAV piliečių, vykstančių Lietuvon, išdavėjimai ir prašėjimai Lietuvos piliečių pasų, vedimas palikimų bylų, ieškojimas asmenų, išrūpinimas metrikinių dokumentų, dalyvavimas lietuvių ir ne lietuvių visuomeniniame gyvenime, informavimas apie įvairius Lietuvos reikalus.

2. Koks buvo Lietuvos konsulių darbas pirmosios sovietų okupacijos ir vėliau vokiečių okupacijos laikais?

Karo bei Lietuvos okupacijos metu nutrūko komerciniai ir turizmo reikalai, sumažėjo pasų ir kiti pilietiniai reikalai; atsirado nauji reikalai — Lietuvos padėties aiškinimo reikalai. Šitie reikalai yra aktualūs ir dabar.

3. Koks darbas yra dabar? Kokie darbai išnyko, kokie nauji darbai prisidėjo?

Po karo, atsiradus dideliame skalčiui tautiečių tremtyje, išliko kalnai pilietinių — asmeninių reikalų; giminių ir pažįstamų ieškojimas, pasų ir kitų dokumentų darbas ir patarimas, kaip ir kur juos daryti; pradėjus atvykti tremtinius, atsiradus jiems naujose gyvenimo sąlygose, teko jiems duoti visokių patarimų, kur galima ir kaip galima padėti — versti dokumentus, išdavinti pažymėjimus, paliūdymus, rekomendacijas, ir t. t. Dokumentiniai ir patarimų darbai tęsiasi ir dabar. Nėra tos dienos, kurioje nebūtų kokių nors prašymų bei pasiteiravimų, kaip žodžių, taip ir raštu. Tie prašymai bei pasiteiravimai ateina ne tik iš Amerikos, bet ir iš visų kontinentų. Juos visus mėginame, pagal išgales, patenkinti.

Konsularinių darbų nedirbančiam, aišku, neaišku gali sukelti daug. Dažnam žmogui net neateina ir mintis į galvą, kad konsulai turi susitikti ir susitinka beveik su visais klausimais ir reikalais, kurie liečia Lietuvos ir pavienių lietuvių interesus, kad jie tebeatlikinėja daug tokių darbų, kurie būdavo atlikinėjami normaliais laikais ir yra įstumti į tokias darbo sritis, kurios normaliais laikais jiems buvo beveik svetimos ar neprihalomos. Konsularinis darbas, iš priežasties karo ir Lietuvos okupacijos kai kur yra sumažėjęs, o kai kur padidėjęs. Iš konsularinio darbo yra iškritus arba sumažėjus (pasiteiravimų gaunama dar ir dabar) prekybinė ir turistinė sritis; prekybiniai susirašėjimai ir vizų reikalai. Jų vieton yra įstoję ir su kaupu ufpildę informaciniai ir nauji pilietiniai (karo metu jų buvo nedaug) reikalai. Seniau informacijas tekdavo teikti tik paprastais klausimais, o dabar jas tenka teikti ir senaisiais mažais reikalais ir naujais dideliais teisiniais bei politiniais valstybiniais reikalais. Šita pastaroji informacija yra ne tik informacija, bet ir politinė kova. Mums yra tekę vesti ilgą ir plačią korespondenciją su visuomeniniais, politikais, profesoriais, laikraščiu, mokyklos vadovėlių ir kitų leidinių leidėjais. Su visu dideliu žurnalu teko vesti susirašėjimą ir visų Lietuvos reikalų aiškinimą per vienuolika mėnesių, kol, pagaliau, jis įstikimo mūsų teze ir atitaisė anti-lietuvišką straipsnį.

3. Kokie yra santykiai su kitų kraštų diplomatais ir konsulais?

Santykiai su kitų kraštų konsulais ir įvairiomis vietos įstaigomis yra normalūs. Visi konsulai priklausom konsulariniam korpusui. Susitinkam įvairiuose priėmimuose ir konsularinio korpuso susirinkimuose. Naujai paskirti konsulai sudeda vizitus arba praneša apie savo atvykimą, o išvykstantieji apie išvykimą. Naujasis atvykęs yra Filipinų konsulas, o išvykstantis Britanijos generalinis konsulas. Abiejų pranešimų nuorašus čia jungiu. Į abu juos buvo atsiilepta — kas įprasta ir reikalinga, pasakytą.

4. Ar gerai, kad tremtiniai gauna Amerikos pilietybę? Jei taip, ar ne, tai kodėl?

Štam klausimui konsulo atsakymas yra aiškus be atsakymo. Laisvieji Lietuvos piliečiai yra laisvi tapti kitų valstybių piliečiais, tačiau, tapę kitų valstybių piliečiais, nustoja Lietuvos pilietybės — nutraukia teisinį ryšį su Lietuva.

5. Kokie Amerikos lietuviai šiuo laiku yra išrinkti į Chicago mie-

Lietuvos pasų išdavėjimo ir prašėjimo darbas yra stipriai padidėjęs, paplatėjęs ir pasunkėjęs. Seniau pasai būdavo išduodami ir prašėjimai tik "Amerikoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams, o dabar ir Vokietijoje (Am. zon.), Austrijoje, Australijoje, Japonijoje, Indijoje ir kitur. Beveik kiekvieno pasu reikalu tenka su piliečiu pasikeisti dviem trim laiškais. Pasu išrašymas ir į visas knygas išrašymas bei jo reikalų susirašėjimas užima apie valandą laiko. Mes esame jų išdavė ir prašė tūkstančius.

Be pasų ir kitų pilietinių reikalų, yra padidėjęs įvairių dokumentų vertimas ir pažymėjimų išdavėjimas. Beveik nėra to gydytojo ar tos slaugės (galestinčio sesers), ar kito profesionalo bei studento, kuriam ar kuriai nebūtų konsulas vertęs kokio nors dokumento ar neišdavęs kokio nors pažymėjimo. Tie visi reikalai reikalauja ir laiko ir darbo.

Be didesniųjų ir bendrų pilietinio darbo sričių, konsulas atlieka daug įvairių darbų-darbelių — kuriuos pažymėti laikraštys — užimtų visas skiltis ir konsulate kelių dienų darbą, nes reikėtų pereiti per šešias įvairių bylų spintas.

Šalia konkrečių darbų-darbelių, konsulas veda labai platų susirašėjimą, kuris liečia beveik visus klausimus, susijusius su žmogaus gyvenimu. Kasdieną jį ateina po 10—20 laišku, vieni iš jų reikalauja tik atsakymų, o kiti įvairių pasiteiravimų ir daug laišku rašymo bei siuntinėjimo. Kiekvienas įeinantis ir išeinantis laiškas yra į knygas įrašomas ir į atitinkamas bylas įdedamas.

O kur gi interesantų asmeniniai atsilankymai, telefoniniai pasiūformavimai; kur gi konsulo socialinės ir reprezentacinės pareigos, paskaitos, prakalbos, posėdžiai, ir t. t. ir t. t.

Vienas iš didesnių konsulato darbų buvo ir yra palikimų bylų vedimas. Tų bylų konsulas turi per tūkstantį. Jos yra išmėtytos apie tuziną valstybių (steitų). Jų vedimas bei prižiūrėjimas dabar yra daug sunkesnis, negu seniau. Dažnai trūksta žinių apie įpėdinius, nėra įrodymų apie jų giminybę, nėra asmeninių įgaliojimų juos atstovauti — tenka vadovautis konsulo titulu bei tarptautinėmis atitinkamomis Amerikos teisėmis. Tos teisės nevisuomet ir nevisiems teismaus yra žinomos. Jas tenka sukompiliuoti, bylai priitaikyti ir teismui pristatyti. Ne visi teismai žino ir teismine ir faktinę Lietuvos padėtį. — Tenka ją aiškinti ir išaiškinti — pristatyti savuosius ir State Departmento dokumentus. Čia tenka susikirsti ir su sovietų agentais bei su sovietiškais advokatais. Jie mėgina nuneigti Lietuvos ir jos konsulo buvimą. Čia įeina politinė ir teisinė Lietuvos byla. Kol kas nė vienas teismas sovietų tezes nepatvirtino. Kiekvienoje byloje Lietuvos konsulas išėjo laimėtoju.

3. Kokie yra santykiai su kitų kraštų diplomatais ir konsulais?

Santykiai su kitų kraštų konsulais ir įvairiomis vietos įstaigomis yra normalūs. Visi konsulai priklausom konsulariniam korpusui. Susitinkam įvairiuose priėmimuose ir konsularinio korpuso susirinkimuose. Naujai paskirti konsulai sudeda vizitus arba praneša apie savo atvykimą, o išvykstantieji apie išvykimą. Naujasis atvykęs yra Filipinų konsulas, o išvykstantis Britanijos generalinis konsulas. Abiejų pranešimų nuorašus čia jungiu. Į abu juos buvo atsiilepta — kas įprasta ir reikalinga, pasakytą.

4. Ar gerai, kad tremtiniai gauna Amerikos pilietybę? Jei taip, ar ne, tai kodėl?

Štam klausimui konsulo atsakymas yra aiškus be atsakymo. Laisvieji Lietuvos piliečiai yra laisvi tapti kitų valstybių piliečiais, tačiau, tapę kitų valstybių piliečiais, nustoja Lietuvos pilietybės — nutraukia teisinį ryšį su Lietuva.

5. Kokie Amerikos lietuviai šiuo laiku yra išrinkti į Chicago mie-

Gražiai nusisekęs koncertas Clevelande

Kasdienybėse skėsdami, mažai laiko besubriebiame — kilnesnių programų rengimams ir, dažnai, pasitenkinamam — "standartiniais" "parengimais", kur vyriausią vaidmenį vaidina šokių kapela ir "stiprintieji" gėrimai bufete. Retai dabar surasi tautietį, kuris atsipykęs peiktų tokią "parengimų" santvarką, kur viskas taip įprasta, nepainu. Šauniai suraitęs polkute, tautietis vairuoja į rūšį, kur nosį kutena "šuniukų" kvapas kopūtuose ir sruvena "Meška" bei stipresnieji gėrimai neatsilieka. Atgavęs kiek užtrukusį kvapą — tautietis vėl margina slidų parketą įmantriomis šokių figūromis. Tai ir viskas — jokių komplikacijų ar neaiškumų, jei bent tik "norma" per neapsižūrėjimą padidinta būtų. Panašų pasilinksminimų suorganizavimas nėra sunkus ir išlaidų didelių nereikalauja.

Tačiau, jei kam kada kyla mintis ką nors įdomesnio ir gražesnio visuomenei pateikti, tai tuojau tenka susidurti su gausybe sunkumų, išlaidų, nuomoninių skirtumais, visokiais patarimais, kad, girdi, ešą, neverta rizikuoti ir pinigų be reikalo laidyti. Juk, esa, galima pasilinksinti ir visgiems įprastu būdu, kaip kad aukščiau aprašyta. Sako, ir pelnas tada ešą užtikrintas.

Tačiau atsiranda žmonių, kurie nepajobi parizikuoti, nepagalii laiko ir energijos, kad mūsų pilkokas dienas praturtintų tikru me no vakaru.

Clevelando SLA 136 kuopa sau sio 23 dieną pravedė šaunų koncertą — vakarą, kuris dar ilgam laikui pasiliks dalyvavusių atmintyje. Iš Montreolio sulaukėme brangių svečių — menininkų, kurie, nugalėję šimtus mylių, atvežė Clevelandan lietuvišką dainą. Lietuvos Valstybinės Operos solistė Elzbieta Kardelienė, puikiai parengta ir apgalvota programa, atsilankiusius suvažėję ir sujaudino. Lietuvos muzikų dainos buvo su nepaprastu jautrumu ir įsijautimu meistriškai išpildytos. Po Kačanauko "Našlaitėles", arba po "Tremtinių lošėnės", netikėtai moterys nosinatų tekojo, ir vyrai ūsus šluostėsi. Antroje koncerto dalyje solistė, pakeitusi

gražų vilnietišką tautinį rūbą i tamsų vakarinį apdarą, išpūdingai išpildė v. Bethoveno, Mocarto, Schumano ir kitų svetimųjų kompozitorių kūrinius. — Gėrėjomės arjomis iš Karnavičiaus operos "Radvila Perkūnas", bei "Manon". Solistai akomponavęs muzikas — pianistas K. Smilgevičius, virtuoziškai išpildė Čiurlionio, Debussy ir kit. kūrinius.

Mielų tautiečių — menininkų koncertas, tiek programos įvairumu, įdomumu, tiek meniškai aukšto lygio išpildymu, susirinkusius galutinai pavėgė ir leido tikrai dvasiškai atsigausti. Pulk. Vl. Brazulio (kuris sveikino svečius) žodžiais, koncertas tiek buvo susirinkusiųjų įvertintas, kad ir pačiam kalbėtojiu pritrūko žodžių išpūdziams išreikšti.

Publika karštai, nesilaujančiais plojimais išreiškė savo įvertinimą menininkams. O kai mla solistė, pabaigai sudainavo ariją iš operos "Traviata" — atrodė, kad mūsų vienintelės lietuviškos salės stogas nusikels nuo plojimų... Lauksime menininkų vėl atvykstant — pakartojimui.

Koncertą pradadant, gražia, Lietuvos meile persunkta, kalba pasakė SLA prezidentas adv. Ch. Kalinauskas, specialiai atvykęs koncertan iš Bostono, Mass. Šis, Amerikoje gimęs lietuvis — advo katas pabrėžė didelę svarbą bendromis jėgomis veikti ir rengtis Lietuvos atstatymui.

Šiam koncertui surengti vadovavo specialiai išrinktas komitetas. P. P. J. Apynio, Vl. Brazulio, Karoso ir Myk. Ratakus energijos, sumanumo ir pasiryžimo dėka, Clevelando visuomenė tikrai maloniai pergyveno šią retą muzikinę puotą ir įvertina rengėjų įdėtą pastangas. Kuopos pirm. J. Alekna sėkmingai komitetui talkininkavo. Dalyvavę buvo gražiai vaišinami bufetą vedusios p. J. Gulbinienės.

Palikę gražūs išpūdziai ir sėkmingai suorganizuotas techniškas koncerto pravedimas įrodo, kad Clevelandas tokias vakarus mėgsta ir laukia daugiau ateityje.

Vytautas Pašakarnis, Cleveland, Ohio.

Lietuviai studentai Bonnoje

1953 mt. pavasary Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungoje buvo užsiregistravę 45 lietuviai studentai. Miunchen'e, Tiubingen'e, Heidelberg'e, Munster'yje, Hamburge, Bonn'oje — išsibarstę po visus Vakarų Vokietijos universitetus, jie ruošiasi gyvenimui.

Kiek didesnis jų skaičius — devyni — susispietęs netoli Bonnos universiteto, kuris įsteigtas 1768 mt., viename Vakarų Vokietijos sostinės priemiestyje — Bad Godesberg / Friesdorf.

Du iš jų — B. Jodviršis ir V. Kempka — buvę Vasario 16-sios Gimnazijos 1951 mt. abiturantai, K. Asoklis atvykęs iš Kanados, A. Kavaliauskaitė iš U.S.A. — Aišku, mum su jais nesulyginti. Jų kojos "išsvajotąją žemelę mindžiojo! O nepamirškime ir tų "žaliukų!"

ste ir Illinois valstybės renkamas pozicijas (vietas)? Kaip tos vietos vadinasi ir kokias pareigas jie atlieka?

Illinois valstybėje, Cook apskrityje, į kurią įeina Chicago, yra du išrinkti lietuviai: Jonas B. Brenza, apskrities išdininkas, ir Antanas A. Olis, Sanitary District Trustee (patikėtinis) jis yra to District'o prezidentas; Chicagos mieste yra du miesto teisėjai: Jonas T. Zuris ir Alfonso Wells. Jie abu yra ir šiais metais kandidatai naujam šešių metų terminui.

6. Už ką gali būti deportuotas Amerikos pilietis?

Amerikos piliečiai yra dvejopi: Amerikoje gimusieji ir neturalizuotieji. Pirmieji nedeportuoti, o antrieji gali būti deportuoti, atėmus iš jų pilietybę, į tokius kraštus, kurie juos priims. Pilietybė gali būti atimta už tam tikrus nusikaltimus ir net kreivą bei nesąžiningą priesaiką pilietybę gaunant.

Kultūrinės AKTUALIJOS

I. Alės Rūtos "DUKTĖ". II. V. Ališo "CASCATA CRISTALINA".

Stp. Vykintas.

I. Autorė.

Alė Rūta, aukštaitė, kamajškė, Strazdelio žemės dukte, yra išgyvenusi tragišką Lietuvos laikotarpį: visas okupacijas ir dabar gyvena tremtyje, JAV, Detroito. Ji yra baigusi Vilniaus Pedagoginį Institutą. Iš mažens linkusi literatūra, anksti pradėjo rašyti ir tremtyje visiškai literatūriškai su brendo ir pasireiškė kaip poetė ir beletristė. Naujausias jos kūrinys yra apysaka "D-u-k-t-ė", kurią išleido "Bendrijos" leidykla Europoje.

Teigiamybės.

Rašytoja su nuosirdžia meile imasi plunksnos ir, matyt, išgyventą medžiagą su ta pačia meile stengiasi skaitytojams perduoti. Ypač Lietuvos kaimas su meniška šilima atvaizduotas. Taip pat Vilnius. Dar retas rašytojas su tokiu entuziazmu mums piešia ir vaizduoja Vilnių.

Apsysakos intriga plaukia nuosekliai ir logiškai. Turinys — patrauklus ir įdomus, nes vaizduoja mums artimus laikus ir žmones.

Alė Rūta su psichologiniu pagrįstumu atskleidžia mums kaimo ir miesto žmonių psichiką. Jos apysakos herojė — Augė Mielūnaitė yra tikros aukštaitės, romantikės, širdies moters ir kaimo įdiegto moralės sintezė. Augės tragedija yra mūsų tautos tragedija. Tą nepaprastą veržimąsi į mokslą, meną, kultūrą mums sustabdo visuomet svetimieji, lygiai, kaip ir Augėi svetimieji išdraskė tėvų ir savo šeimos lizdą. A. Rūtos ir visi kiti žmonės yra gyvi Lietuvos sūnūs ar dukterys, su savitomis teigiamomis ar neigiamomis savybėmis. Tačiau rašytoja yra giedri, kaip Vaizgantas, ir ji daugiau iškelia teigiamąsias, negu neigiamąsias žmonių savybes.

Rašytoja su aukštaičių kalbiniu koloritu kuria savitą stilių ir kalbą. Nevengia ir provincializmą. Tai turtina mūsų kalbos lobyną. Ji mėgsta kaimiškų ir realius palyginimus. Jų daugiau, negu kitų rašytojų kūryboje.

3. Kritika.

Apsysakos turis perdidelis. Tai medžiaga kelių tomų romanui. Todėl daug neišryškintų scenų ir žmonių. Pav., tremtyje suseraga Augė. Kas, kaip gydo? Žūsta Drene Rimantas. Kokiomis aplinkybėmis? Aldonos melle istorija — atskiras romanėlis, bet neišryškintas.

Žmonės taip pat nėra reikiamai išryškinti. Pav., Mėliūnas. Jis ešąs gimęs ne ūkininku, bet menininku ir politiku. Deja, skaitytojas nemato, kur jo meniniai polinkiai ir koks jis politikas. Arba Rimantas. Jis studentas, bet ilgai neišku, koks. Ir iki galo neišku, kokią studiją jis rašė. Koks jis mokytojas buvo? Tokių neiškių vietų apysakoje gana apstu.

Baigdami pakartosime pačios rašytojos žodžius: "Talentui neužtenka savęs pažinimo, reikia didelio darbo". Ir tikėsimės, kad daug dirbdama A. Rūta atels su nauju dar geresniu kūriniu, nors ir šis yra vertas kiekvieno skaitytojo kelių valandų dėmesio.

4. Venancijus Ališas — poetas.

Po Maironio, gal būt, vienintelis kunigas Aleksandras V. Arminas — Venancijus Ališas yra taip aukštai iškilęs mūsų poezijoje. Tiesa, jis jau arti 20 metų gyvena Brazilijoje ir ilgai buvo mū-

trys yra gulėję sanatorijose), o kartais tenka kreiptis ir pas kokią gerą žmogų, kad paskolintų. Laimė, kad dar vienas kitas toksai pasitaiko.

Bet lietuviška patarlė sako: "Kas bus, kas nebus, bet lietuvis nepražus!" — ir visi Bonn'oje studijuojantieji lietuviai yra pasiryžę studijų nenutraukti, bet pasitikėti ateitimi ir kaip nors jas užbaigti.

sų skaitytojams tolimas ir svetimas. Tačiau dabar, kada daug skaitytojų pasidarė, kaip ir poetas, gyvenimo klajokliais, jis yra mūsų likimo brolis.

"Cascata Cristalina" — ketvirtoji V. Ališo lyrikos knyga. Tai nauja poeto pakopa į minties gilyles ir jausmo trykštis. Tik įsigilinkite į eilėraščių "Mintis". Kiek čia minties, kiek intelekto.

Kaip ietis deivės rankose — tiesi. Ji — sąžinė, ji — teismas, ji — varpai.

Joje žmogaus prasideda visi ir baigiasi joje darbai.

Vieni iš gražiausių eilėraščių yra: "Motina!"; "Daina pro nemus mėnesienos naktį"; "Lietuvai ir lietuviams". Tačiau ne tik šie, bet ir visa V. Ališo poezija dvelkia minties naujumu, gilumu, jausmo grynumu ir nuosirdumu, estetinė kultūra. Poetas yra prisisėmęs pasaulinės kultūros ir ją žeria savo broliams didelėmis kaskadomis krikštolinėmis. V. Ališas, nėra abejonės, atsistoja šalia mūsų didžiųjų: Aiščio, Nagio, Nykos-Niliūno. Brazdžionio.

V. Stančikaitė — iliustratorė.

Šią lyrikos knygą tinkamai puošia V. Stančikaitės iliustracijos. Jų tiek gausu, beveik kiekviename knygos puslapyje, ir jos tiek meningos, kad pro jas praeiti neįmanoma. Tai po V. Petravičiaus "Tolumų" įliustracijų antra tokia meninga knyga tremtyje.

Visos iliustracijos susietos su poezijos idėjomis ir vaizdais. Lygiai, kaip V. Ališo lyrika, ir iliustracijos turi intelektualinį pobūdį. Ypatinai pažymėtinos: "Namai" — Gedimino piliis ir Vilniaus katedra, viršelio iliustracija, etc. Yra ir banalių iliustracijų, kaip "Miško broliui", etc.

V. Ališo "Cascata Cristalina" ypatingai rekomenduojame, nes čia skaitytojas ras ir poetinį ir plastinį grožį.

Šios knygos pajamas autorius paskyrė Vasario 16 d. gimnazijos išlaikymui. Tai kilnus autoriaus žestas.

Atsiūsta paminėti

1. Alė Rūta. DUKTĖ. Apysaka. 1953 m. Išleido "Bendrija", Hannover. Vokietija. Kaina nepažymėta

2. Venancijus Ališas. CASATA CRISTINA. Ketvirtoji lyrikos knyga. Iliustravo V. Stančikaitė-Abraitienė. Sao Paulo. Išleido — "Bendrija", Vokietija. 1953 mt. 156 pusl. Kaina nepažymėta.

Tauta Budi. L. Skautų B. Vadijos leidinys, Toronto, Kanada. Redagavo V. Skrinškas ir Br. Stundžia.

Mūsų Sparnai, Nr. 5. Krikščioniškos minties lietuvių evangelikų reformatų žurnalas. Vyr. Redaktorius Eugenijus Gerulis.

ABN Nr. 1—2, mėnesinis anti-bolševikinio bloko tautų žurnalas. Spausdinamas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Atsakingas redaktorius K. W. Orlecky. Redakcijos adresas: P. O. Box 70, Munich 33, Germany.

Jonas K. Kairys: NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAL — 160, iliustracijų. 256 psl. Kaina \$5.—

1953 metų literatūros premijos mecenatai — Chicago Lietuvių Auditorija

Lietuvių Auditorijos šeiminiškai: Jonas Mallorius, Stepas Juodvalkis ir Balyš Pakštas paskyrė 500 dolerių Lietuvių Rašytojų Draugijos metinei literatūros premijai. Premija bus įteikta specialioje literatūros šventėje sekmdienį, vasario 28 d., 4 val. Lietuvių Auditorijoje. Kitos organizacijos maloniai prašomos įsidėmėti šią datą.

Jau vyksta parengiamieji darbai išrinkti premijuotiniai knygai. Siemet geriausias knygos išrinkimas bus vykdomas ypatingu būdu. Apie tai bus pranešta plačiau. L.R.D.

A. Černius.

2 pusl. LAISVOJI LIETUVA

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy ir talpina savo nuotū-
ra. Nesunaudoti rankraščių grafiškai
autoriams pareikalavus.
Pavaide ar slapyvardė pasirašyti

straipsniai ne visada išreiškia redak-
cijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00
už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skel-
bimai (ne mažiau 15 žodžių) — po
7 c. už žodį. Už telefonu priimtų
skelbimų turinį ir kalbą redakcija
neatsako. Prenumerata ir skelbimai
priimami, paskambinus telefonu —
Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pu-
sel metų — 2.50. Atskiras numeris
10 c. Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

“Vien su lietuvybe netoli Amerikoje keliausi”

Ne taip senai, “Laisvoje Lietu-
voje” (gruodžio mėn. 31 d.), tilpo
laiškas redakcijai, pasirašytas —
penkių p. p. Valančių ir vieno p.
Mitchel. Visi jie sakosi gimę ir
užaugę Amerikoje. Vienoje savo
laiško dalyje jie pareiškia mintį,
kad “vien su lietuvybe netoli A-
merikoje keliausi”. Mintis ne nau-
ja. Dar aciū Dievui, kad tokio po-
būdžio Valančių ir Michel nėra
daug, senosios kartos lietuvių tar-
pe, Amerikoje. Jeigu taip galvo-
jančių būtų buvusi dauguma, tai
mes naujieji ateiviai lietuvių čia
tikrai mažai lietuvių būtum besu-
tikę.

Aš miniu tą laišką dabar ne
tam, kad daryti kokius nors prie-
kaštus senosios kartos lietuviams.
Apie senosios kartos lietuvių mes
sprendžiame ne iš vieno ar kito
nelabai atsakingo pasisakymo, bet
iš tų jų darbų, kurie yra milžiniš-
ki, verti didžios pagarbos ir neį-
kainuojami brangūs Lietuvai ir
kiekvienam lietuviui.

Yra bet gi kitas, labai skaudus
ir pavojingas dalykas. Mintis —
“Vien su lietuvybe netoli Ameri-
kooje keliausi” — per greit, neju-
džiomis ir labai lengvai skverbia
į mūsų — naujųjų ateivių, tremti-
nių, tarpą. Dar skaudžiau, kad
kaikurių tremtinių šeimų prie-
auglis tomis mintimis jau suspėjo
šimtu procentų persiminti.

Sako: “su lietuvybe netoli ke-
liausi” Ne paslaptis, kad yra daug
žmonių, kurie sako, kad su baž-
nyčia, su tikėjimu, taip pat Ame-
rikoje netoli keliausi. Ar gi tie
žmonės, taip sakdami, mus įtiki-
na? Ne Mes jiems sakome: Tikė-
jimas ir tauta yra du idealai, ku-
rių pinigais vertinti neįmanoma,
kurie tauriam žmogui turtų nesu-
krauna. Jeigu apie tokį keliaui-
mą galvojama, tai reikalas visai
aiškus. Vien iš to, kad tu esi nuo-
širdžiai tikintis žmogus, ar vien
dėl to, kad tu esi lietuvis, “mili-
jonieriumi nepasidarysi”. Tai —
aišku

bet gal gi lietuvybė pakentia
tikėjimui Amerikoje? Neatrodė.
Kurie nustojo lietuviybę, tie nue-
jo pas bolševikus ir garbina rusų

Staliną ir Malenkovą. Gi kurie
pasiliko lietuvių ir tikintieji, tie
nestatė bažnyčių italams, vokie-
čiams, lenkams ar kitiems (nors
ir katalikams), bet pristatė puik-
ių lietuviškų bažnyčių. Todėl at-
rodė, kad lietuviybė ne tik nepa-
kenkė bažnyčiai, bet daug, labai
daug jai padėjo.

bet gal lietuviybė pakentė kam
nors biznio ar darbo srityje Ame-
rikoje? Faktai kalba priešingai —
Tiek senosios, tiek naujosios kar-
tos lietuvių pradeda biznesus sa-
vųjų tarpe. Pamažu išauga, išky-
la ir išeina į “placiuosius vanden-
nis.” Žinoma, vienas kitas gal yra
pradėjęs ir kitaip. Faktas — nei
vienos tautybės biznierių nesle-
pia, kas jis yra. Ar sunkiau yra
gauti darbo, kad pasisakai, kad
esi lietuvis? Negirdėjau. Girdėjau
priešingai. Lietuviui turi gero dar-
bininko vardą.

O gal politikoje sunkiau iškil-
ti, jeigu esi lietuvis? Žinome tik
priešingus įrodymus. Kas turi
tinkamą pasiruošimą, kas turi re-
ikiamą sugebėjimą, tam lietuviybė
ne tik nekliaud, bet padeda. Juk
visi žinome tuos, čia, Amerikoje,
gimusius lietuvius, kurie yra jau
aukštai iškilę Amerikos politikoje
ir kurie niekada nepraleidžia
progos priminti, kad jie lietuvių
yra.

Pagaliau, gal buvimas Ameri-
kos piliečiu uždraudžia būti lie-
tuviu? Ne, Amerika to nedraudžia.
Amerikoje niekas nelaiko
blogu susisipratimo pagal tautybes.
Amerikoje visai natūralu, kad A-
merikos piliečiai stengiasi padėti
savo tėvų kraštams, stengiasi jų
neužmiršti, jais didžiuojasi.

Niekas nemėgsta, Amerika taip
pat nemėgsta tokių žmonių, tokių
savo piliečių, kurie nebežino, ar
nori išsiginti, kas jie buvo, kas jų
tėvai buvo. Todėl skleidžiama
mintis “vien su lietuvybe netoli
Amerikoje keliausi” — yra ir klai-
dinga ir pragaištinga. Saugokime
nuo tos minties patys save, savo
šeimas ir mūsų prieauglį.

Ant. Staneika

Invalidas ir enkvedistas Kaune

Beabejo, kiekvienam individui
bendraujant su žmonėmis, tenka
išgirsti įvairių pokalbių, kurių
reikšmingesni žodžiai įsminga gi-
liai ir pasamone, kad ir laikas ne-
pajėgia jų nustumti užmarštin.

Nors jau daug metų pralinko,
bet aš negaliu pamiršti Lietuvos
nepriklausomybės kovų invalido
ir enkavedisto įdomaus pasikal-
bėjimo, apie kurį noriu papasa-
koti LL skaitytojams.

1941 m. žiemos metu nuvykau
į Kauną. Atlikęs rezistencinius rei-
kalus, užėjome, su vienu idejos
draugu, į nuosalesnį Kęstučio gat-
vėje restoraną papietauti, nes pa-
sirodyti mieste centre buvo ne-
saugu. Restorane radome tris žmo-
nes prietaujančius. Prie vieno sta-
liuko sėdėjo, apsvilkę odiniais
paltais, du jauni vyrai: vienas —
žiauraus mongoliško veido tipas,
o antrojo, kiek įkaitintame deg-
tinės veide, nesimatė tokių žiur-
rių, laukiniųšų bruožų, kaip pir-
mojo. Kalbėjo rusiškai. Įtariau,
kad tai yra enkavedistai ir kad
pastarasis gali būti lietuvis.

Prie kito staliuko kampe, sė-
jo nebejaunas žmogelis: iš apran-

gos buvo panašus į mūsų įsivaiz-
duojamą kolchozininką, o jo vei-
do išraiška priminė viduramžių
laikų vergą, bet suvargusių akių
švilgnis buvo toks paslaptingas,
tartum jis slepia skaudų sielvartą
jo sielos gelmėse.

Pastebėjęs, kad šis vargšas —
trumpai paskaitęs komunistinį la-
kraštį, lyg užpykęs, numetė jį ant
stalo, paklausiau, kas naujo laik-
raštyje? Nepažįstamas atsakė:
“Iš laikraščio atrodo, kad ne tik
Vokietija, bet visas pasaulis ne-
užilgo bus raudonas”. Mūsų po-
kalbis atkreipė tų įtartinų tipų
dėmesį. Vienas jų iškėlė pilną
stikliuką degtinės ir lietuvių kal-
ba užklaudė suvargusio žmogelio,
rodydamas dešinės rankos pirštų
stikliuką: “Ar tame stilyje deg-
tinis gali paraudonuoti?” Žmo-
gelis, kiek pagalvojęs, atsakė: “Ne.”
“Tai žinok, kad ir Vokietija ne-
paraudonuos.” — Atrėžė įtartinas
tipas. Tylėjome, nes supratome,
kad jis griebiasi provokacinių me-
todų, kuriuos komunistai visuom-
net naudoja. Pasišnibzdėjęs su
mongolū, jau dabar kaip tikras
enkavedistas pradėjo pilti kalti-

Pradėsiu nuo praktikos —
teotija paskui.

Dalykai, apie kuriuos šiandien
kalbėsiu, nebus labai lengvai su-
virškinami. Todėl pirmiau pamė-
ginkime praktiškai. Vėliau ir teo-
rija bus aiškesnė.

Man reikia pasakyti, kad aš
gyvenu Cicero du metus. Labai
paprastai. “I live in Cicero for
two years”. Vėl man reikia pa-
sakyti, kad “Aš dirbau tame fab-
rike penkis metus.” “I worked in
that factory for five years”. Aiš-
ku. Abejonių nėra. Taip pat leng-
va pasakyti, pavyzdžiui, kad “aš
mylėjau Eleną 10 metų.” “I lo-
ved Helen for ten years”.

bet svarbu įsidėmėti ir atsi-
minti vieną dalyką. Kai aš angli-
škai pasakau taip, kaip čia, aukš-
čiau, pasakyta, tai aš visai aiškiai
patvirtinu, kad aš gyvenu Cicero
du metus, bet dabar nebe gyvu-
nu, kad aš dirbau tame fabrike
penkis metus, bet dabar ten ne-
bedirbu, kad aš mylėjau Eleną
10 metų, bet dabar jau jos nebe-
myliu. Taip išeina angliškai.

Pradėjau daryti ir dar dabar
tebedarau tą patį.

Tik ką matėmė, kaip angliškai

Dar dėl “L. Enciklopedijos biznio”

Gerb. Redaktoriumi!
Prašau patalpinti čia pridėda-
mą mano rašinį apie “Liet. Enc.
biznį”.

Šia proga naudojuosi Reda-
dama pareikšti L. Lietuvos Redak-
toriumi p. Vyt. Staneikai — garbin-
gam Lietuvos pogrindžio kovų su
okupantais veteranui — mano ge-
riausius linkėjimus, ryžtantis leis-
ti šį puikų laikraštį.

Antanas Bendorius.

L. L. p. m. 16 nr. tilpo p. J.
Katiliaus straipsnis, kuriuo au-
torius stengiasi suniekti Lietuvių
Enciklopediją. Šio tikslo siekda-
mas, jis panaudoja įvairias prie-
mones: priktis tariamąjį jo pla-
tintojų terorą (!), primeta Leidė-
jui pasipelnymą iš šio “biznio”,
pajuokia lietuvių kongreso priim-
tą rezoliuciją, kuria užgiriamas L.
Enc. leidimas, pašiepia vyr. re-
daktorių prof. Vael. Biržišką ir
pagaliau smogia triuškinantį smū-
gį — parodo, kad ji niekam tiku-
si, pilna klaidų, nuo kurių net
plaukai ant galvos stojasi. Baig-
damas primena, kad ja niekas ne-
sinaudos, nes “yra tikrai moder-
ni ir net nepralenkiamų viso-
kiausiu požiūriu” enciklopedijų.

Pažiūrėkime, ko verti tokie tei-
gimai.
Iškilus Liet. Enc. leidimo rei-
kalui, spaudoje pasipylė kelios de-
šimtys straipsnių, kur buvo siūlo-
mi įvairūs pagedavimai, liečių
encikl. pobūdį, jos turinį, bet nė
vienas nebuvo prieš šį sumany-
mą. Tai padarino Leidėjų imtis
šio nepaprastai sunkaus, nedėkin-
go ir nepelningo, bet nepaprastai
reikšmingo kultūrinio žygio. Ir

reikia pasakyti užbaigtus dalykus.
Gyvenau — nebe gyvenu, dirbau
— nebedirbu, mylėjau — nebe-
myliu. Sakome paprastai: I lived
I worked, I loved. Vartojame,
kitaip sakant, pirmąjį būtajį lai-
ką. Gerai. Bet kaip pasakyti an-
gliškai šitokius dalykus: Aš jau
gyvenu Cicero du metai. Ir vis
dar tebe gyvenu. Aš jau dirbu
tame fabrike penki metai, ir vis
dar tebedirbu. Aš myliu Eleną
10 metų ir vis dar tebe myliu.

Žinoma, tokius dalykus galė-
tum bandyti pasakyti įvairiais bū-
dais. Ir gal anglas ar amerikietis
mus suprastų galų gale. Bet ang-
las ar amerikietis tam reikalui
ima ir vartoja antrąjį būtajį lai-
ką. Jis stačiai sako šitaip:
— I have lived in Cicero for
two years. Ir tas lietuviškai rei-
škia, kad aš jau du metai kaip gy-
venu Cicero.

— I have worked in this factory
for five years. Tas lietuviškai
reiškia, kad jau penki metai, kaip
aš tame fabrike dirbu.

— I have loved Helen for 10
years — reiškia, kad aš Eleną dar
tebe myliu jau 10 metų.

Tuo tarpu apie tuos būtuosius
laikus nekalbėsiu. Įgriso jums —
speju. Kitą kartą duosiu ką nors
linksnesnio.

neapsirikta. Laisvųjų lietuvių kul-
tūris elitas entuziastingai suti-
ko šį užsimojimą ir mūsų encik-
lopedija jau eina. Didžiosiose lais-
vojo pasaulio bibliotekose, univer-
sitetuose šalia Britančių, Ameri-
conų, Brockhausų, Italianų — štai
atsiranda ir jaunutė, bet lygiatei-
sė Liet. Enciklopedija. Ji ten iš-
kilmingai byloja, kad lietuvių tau-
ta yra viena kultūringiausių tau-
tų pasaulyje, nes tos tautos tik ma-
ža skeveldrėlė, ištrūkusi iš rau-
donosios tiranijos, sugeba ir pa-
jėgia išleisti savą enciklopediją.

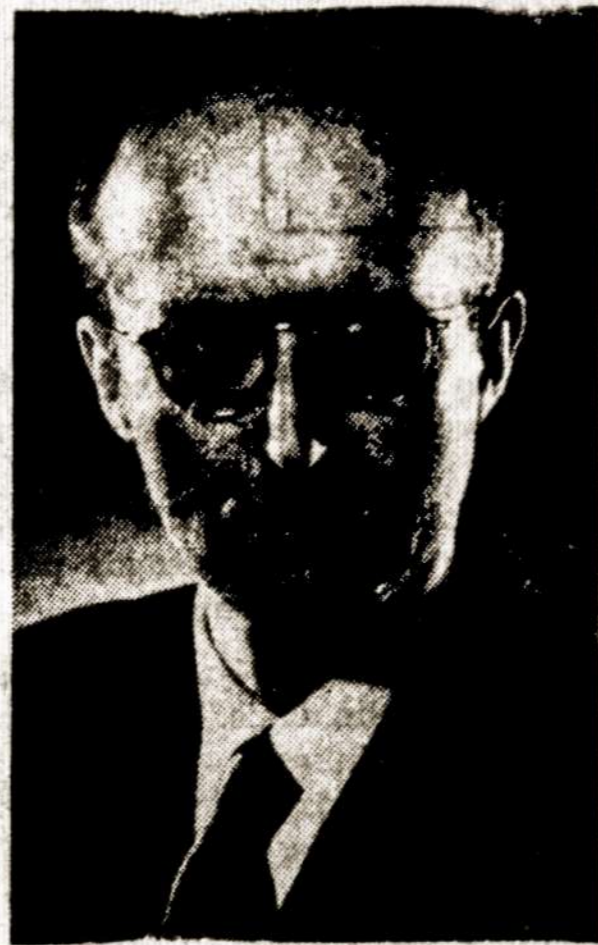
Intelektuali tai labai gerai pa-
stebi. Argi tai nenuostabus nepa-
lyginamas buvo kitas faktas, kad du
mažos tautos beturčiai sūnūs su me-
diniu lėktuvu nugalejo Atlantą! —
Kuri kita tauta, didumu panaši ir
mus, susilaukė tokios garbės? O tai
padarė du idealistai vyrai, remiami
jų žygio reikšmę supratusių Ameri-
kos lietuvių. Pagal p. Katiliaus lo-
giką, Darius ir Girėnas neturėjo
kristi, nes prieš juos per Atlantą
neskrido nė latviai, nė lenkai, nė
žydai. Ir Lietuvos Taryba Viniui-
je 1928 m. neturėjo paskelbti Ne-
priklausomybės, nes tai nebuvo
padarę nei latviai, nei lenkai. Juk
jis rašo: “Yra Amerikoj daug sti-
presnių tautinių grupių, bet nei
viena jų neleidžia savos enciklo-
pedijos...”

Nuosekliai laikydamiesi p. Ka-
tiliaus logikos (jeigu tokia galvo-
jimo būdas iš viso galima vadinti
logika), turėtume sustabdyti lie-
tuviškųjų žurnalų ir laikraščių
leidimą, nes pasaulyje yra daug
“tikrai modernių ir net nepralen-
kiamų...” žurnalų ir laikraščių. —

visus Lietuvos priešus. Kai ateis
valanda kovoti už Lietuvos nepri-
klausomybę, aš vėl šaudysiu prie-
šus; nors kojas turiu silpnas, bet
rankomis galiu puikiai valdyti
šautuvą ar kulkosvaidį. “Enkave-
distas klausėsi. Įsidrąšęs inva-
lidas paklausė enkavedisto: —
“Kaip tu manai, ar mes dabar tu-
rime laisvę Lietuvoje?” Tokia in-
valido drąsa buvo tiesiog suža-
vėtas ir pagalvojau, kad ne berei-
kėlas jo krūtinę puošia Vyties kry-
žiai. Enkavedistas kažką mastė.
Galbūt toks invalido patriotisku-
mas supurtė išdaviko sąžinę.

Po trumpos tylos, norėdamas
tą nemaloną padėti kiek sušvel-
ninti, pradėjau kalbėti priminda-
mas, kad mes turime būti solida-
rus ir neapleisime rankų savo bro-
lių krauju. Enkavedistas tai iš-
girdęs prašė: — “Tave aš pa-
žįstu irgi, bet nieko blogo netu-
riu tau pasakyti.” — kalbėjo gan
draugiškai. — “Aš dirbu Kauno
apskrities komunistų partijos cen-
tre ir manau, kad dabar aš tau
galėsiu būti kuo nors naudingas,
o ateityje tu manęs nepamirši.” —
Davė savo telefoną numerį ir pra-
šė palaikyti ryšį. Nors aš jo ne-
pažinau, bet iš vėlesnio pasikal-
bėjimo sužinojau, kad jis buvo

LIETUVA IR UKRAINA BENDROJE KOVOJE PRIES BOLŠEVIZMĄ

Pasikalbėjimas su ABN Cen-
trinio Komiteto pirmininku Jaros-
lavu Stetzko.

“L. L.” korespondentas, norė-
damas supažindinti skaitytojus su
visų Sovietų Rusijos pavergtų tau-
tų ir valstybių kova dėl laisvės.
kreipėsi į ABN Centrinio Komit-
to pirmininką ir ukrainiečių na-
cionalistų lyderį, 1941 m. buvusį
Ukrainos vyriausybės min. pirmi-
ninką J. Stetzko, šiais klausimais:

1. Ryšium su ABN 10 metų su-
kaktuvėmis, malonėkite p. Pirmi-
ninke painformuoti mūsų skaity-
tojus, kada, kur ir kieno buvo
įsteigta ABN?

— ABN (Anti-Bolshevik Bloc
Nations) buvo įsteigta 1945 m.
lapkričio 21—22 d. d. — 13-os bol-
ševikų pavergtų tautų revoliuci-
nių dalinių Žytomiro miškuose.
Pogrindžio kova buvo kaip dve-
jopas frontas prieš bolševizmą ir
nacizmą. Tai buvo simboliška,

Sakysime, ar gali mūsų “Lietuvių
Dienos”, nors ir labai šauniai lei-
džiamos, lygintis su tokiu “Life”
magazinu, arba “Draugas” su “N.
Y. Times”?

Toliau taip gudraujant nesu-
ku bus prieti išvados, kad daug
geriau nueiti į pulkų mūvį (šį žo-
dį vartojau dėlto, kad jis, atrodo,
bus geriau suprantamas p. Kati-
liui, kuris savo straipsnio net ant
rašė įsidėjo “lietuviškąjį” biznį),
nekaip į lietuviškąjį teatrą, argi
negeriau pasigėrėti namie televi-
zija, nekaip plūkti į kokį nors lie-
viškąjį susirinkimą, ar minėjimą.
Tai štai į kur veda tokie patari-
mai. Apie jų vertę nėra reikalo
klabėti.

nerandu reikalo diskutuoti ano
jo straipsnio papunkčiui, nes jį
labai tinkamai įvertino L. L. š. m.
3 nr. p. J. Ličkus. Tačiau negaliu
praėti pro tą vietą, kur p. Kat.
stengiasi įrodyti Liet. Enc. klai-
dingumą. Ir čia sustosiu tik prie
vieno mažyčio objekto — Aare
upės, kuriai Liet. Enc. skirta vos
pusantros eilutės.

J. Katilius trumpai žeria: “Aare
upės ilgumas neteisingas”, bet
pats nurodo teisingo ilgumo.

kad tuoj po šios nepriklausomy-
bininkų konferencijos gruzinų ma-
joras susikovė su Gestapo vienu-
tu. Taip pat simboliška, kad vienas
iš šios konferencijos organiza-
torių — generolas Taras Čupryn-
ka po 7 metų sunkios kovos, kaip
UPA vyriausias vadas, krito, kaip
didvyris, vakarų Ukrainoje prie
Lvovo, Bekavodamas prieš MWD
dalinus.

2. Kokių tikslų siekia ABN?

— Ilgus šimtmečius Rytuose
dvi koncepcijos stovi viena prieš
antrą: tautinės, valstybinės ir as-
meninės laisvės idėja, atstovauja-
ma nerusikų tautų, ir despotijos
idėja, sistema, rusiškąjo imperia-
lizmo įkūnyta. Tautų lygybės ir
jų teisės į laisvę ir Nepriklausomy-
bę idėja visuomet turėjo kovo-
voti ir kovoję prieš rusiškąjį pa-
grobimo veržimąsi.

ABN kovoją už visišką rusų
tautų kalėjimo panaikinimą, už
SSSR ir bolševikinio režimo va-
salinėse teritorijose likvidavimą,
už nepriklausomų valstybių nei
nuo bolševikų, nei nuo rusų su-
kūrimą etnografinėse ribose, už
Baltijos ir visų kitų pavergtų sa-
telitinių valstybių išvadavimą ir
atkūrimą, už pilną ir tikrą valsty-
bių ir tautų gyvenimo sudemo-
kratinimą, už naują ir teisingą
socialinį sutvarkymą. ABN siekia,
kad, sunaikinus bolševizmą ir ru-
sų imperializmą, laisvų tautų žei-
moje viešpatautų taika, kuri už-
tikrintų kiekvienai tautai valsty-
bines sienas, laisvas nuo bet kokios
agresijos, ir kad visų kraštų
tautos turėtų galimumą ramiai
ir taikiai laisvėje nuo bet kokios
grėsmės, pavojų ir teroro ar skur-
do gyventi.

S. V.
(Daugiau bus).

Rašydamas apie tą Šveicarijos
upę Liet. Enc.je nurodžiau ją
esant 485 km. ilgumo. Tai dary-
damas remiausi patikimiausiais,
atsait, pačių šveicarų naujausias
duomenimis Pats į Šveicariją
nevykau ir tos upės nematavau.
Nedarė to nė p. K., nes nėra rei-
kalo. Užtenka turėti to krašto,
apie kurį rašai, autoritetingų šal-
tinių duomenis. Jais šiuo atveju
buvo naujausioji (1945 m.) švei-
carų enciklopedija Schweiz. Lexi-
kon I t. Ten ilgumas nurodomas
485 km. Dar palyginau su naujaus-
ja (1953 m.) Der Gr. Herder lai-
da. Ir ten tas pat ilgumas. Gerb.
skaitytojas turbūt sutiks, kad apie
Šveicarijos upes daugiau išmano
patys šveicarai hidrografai, ne-
kaip p. K. Dėlo, nors labai gaila,
bet p. K. pataisa nereikalinga.

Matyt, jis bus naudojasis sve-
timomis enciklopedijomis, kuriose
tos upės ilgumas nurodomas įvai-
riai. Ir Herderio 1931 m. laidojį
nurodoma kitoks ilgumas. Tai
mat, Ponuli, prieš eidamas kitus
mokyti, , pats pirma pasimokyk.
Tada nebus klaidinami šio laik-
raščio skaitytojai ir niekinama L.
Enciklopedija.

(Nukeita į 4 psl.).

SENATORIUS MC CARTHY (Atkelta iš 1 psl.).

Jis — McCarthy — nėra lietuvis.
Mes nežinome, kaip jis žituri į
Lietuvos klausimą. Bet mes žino-
me, kad McCarthy griežtai kovo-
ja prieš komunizmą. Gi ne kas
kitas, bet rusai komunistai paver-
gė mūsų tėvynę. Mūsų “Politikos
Faktų” rašytojas (Kazys Veržis-
kas) neseniai kreipėsi į senatorių
McCarthy, prašydamas daugiau
informacijos apie jo kovą prieš
komunizmą. Ir dabar mes gauname
daug literatūros tuo reikalu. Lite-
ratūra anglų kalboje. Jeigu kas
iš skaitytojų norėtų ją pasinau-
doti — mielai sutinkame ją pas-
kolinti.

tyje, pridėti redakcijos pastabą,
kad aš tą invalidą noriu sušelpiti
ir kad jis prašytų mano adresu
Jūsų redakcijos. Jei toks atsiras-
tų, prašau jam duoti mano adre-
są.
R. P.

LAISVOJI LIETUVA 3 pusl.

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI ARTEJA

JULIUS ŠAKELĖ

Kaip jis išlaikė egzaminus

Šiose skiltyse jūs nuolatos skaitysite, kaip ruoštis ir ką mokytis norint laikyti egzaminus JAV-bių pilietybei įgyti. Julius Šakelė tikrai lengvai ir įdomiai tą reikalą aiškina.

Kiekvieną savaitę didesnis ar mažesnis lietuvių skaičius eina egzaminų laikyti. Jiems besiruošiantieji įdomiausi ir teiraujami, kaip egzaminai praeina, ką klausinėja, ar tikrai reikia mokėti ir t.t. Nors aš esu dypukas, bet JAV pilietybės egzaminus jau seniai išlaikiau Daugeliui pažįstamą visą tą "ceremoniją" pasakojau, bet vistiek dar reikės kartoti. Tiems, kuriems nėra progos išsikalbėti tokiais reikalais, manau, bus įdomu pasisikaityti.

O visas reikalas dėjosi štai kaip: Praslinkus penkiems metams nuo įvažiavimo į JAV-es, kreipiausi į Imigracijos ir Naturalizacijos (Pilietybės) Departamentą, prašydamas JAV-į pilietybės.

Po dviejų-trijų mėnesių pranešė, kad man, kaip gyvenusiam ne vien Illinois valstijoje, reikalinga du liudininkai, JAV piliečiai, iš Pensilvanijos valstijos (ankščiau gyvenau Philadelphiaje).

Tam buvau pasiruošęs iš ankščiau ir turėjau porą pažįstamų lietuvių dypukų, sutikusių paliudyti. Jų pavardes pranešiau Pilietybės Departamentui.

Už kokių mėnesių iš Pilietybės Departamento gatau laišką, kad vienas iš mano liudininkų, ponas Kem-ė, atsisako reikiama paliudyti. Labai nustebe (ir užpykęs) tokiu dypukės sūktumu, kreipiausi į tame pat mieste gyvenančius Amerikos lietuvius, kurie mielai sutinka.

Jų adresą pranešu Pilietybės Departamentui. Už kokių poros mėnesių gatau pranešimą nustatytu laiku atvykti nurodytą vieton, su dviem JAV piliečiais liudininkais, egzaminų laikyti.

Tarnautojos šaukia mane viena. Klausia pagal prieš kelius mėn. užpildytus klausimus. Ir klausinėja apie Kongresą, Konstituciją, Chicagos miesto santvarką, "primygtinai klausia ar niekad nebuvau nesimpatizavau komunistam, ar nepraktikuojau bigomonijos — daugmoterystės — ir kt.

Liudininkų klausia apie mane, ar vertas būti JAV-į piliečiu, koks mano būdas, charakteris, ar nesu komunistas, ar jie man negiminis ir pan. Mane ir juos klausinėja atskirai, po priesaika.

Po to raštinėje patikrinamos bylose esančios žinios. Būna pora klaidų. Ištaiso.

Už kokių pusvalandžio šaukia ir tuose pačiuose Chicagos pašto rūmuose esantį teisimą.

Augštai sėdi teisėjas. Salėje tik mes su liudininkais. Prie durų stovi policininkas.

Teisėjas prisiskaito. Klausia vardo, pavardės, ar nenoriu jų keisti. Palieku taip, kaip mano gimimo metrikuose įrašyta. Su tuo teisėjas mielai sutinka.

Klausia, kas aš toks esu, kur gyvenu, ką dirbu, ką dirbau. Ir pradeda egzaminuoti: Kas yra JAV-į prezidentas, kaip jis renkamas, kas būtų jo vietoje jam numirus, kas būtų viceprezidento vietoj numirus jam, kaip prezidentui? Kada įsigalioja įstatymai? Kas juos leidžia ir tvirtina? Kokių būdu renkami senatoriai ir kongresmanai? Kokius atstovus aš žinau iš Illinois valstijos? Kiek Aldermanų yra Chicagoje ir t.t.

Pasakysiu, klausinėjo stipriai. Dar nepabaigus atsakyti vieną klausimą, jau sako kita, taip kad nėra laiko pagaltoti.

Gerdeju kalbant, kad juo egzaminus laikantis geriau angliškai kalba, tuo tokių daugiau čiumpa. Atseit, kad nuėjęs kur nors nepadarę t. gėdos kaip naujas Amerikos pilietis.

Išlaikiau iškart, bet salėse sutikau žmonių, kuriuos tarnautojai jau pažįsta. Išėitų, kad tokie egzaminus eina laikyti jau ne pirmą kartą.

Taigi, norintieji įgyti JAV-bių pilietybę, turite arba lankyti specialius kursus, arba labai atidžiai studijuoti čia spausdinamas Šakelės žinias pilietybės reikalais.

Anglų kalbą taip pat reikia žinoti. Seniems žmonėms yra išimtis, bet jaunesni turi bent suprasti klausimus ir į juos atsakyti. Filme nematome jokio žmogaus.

Šią tikrai puikią, neilgą filmą turėtį pamatyti jaunimas, auklėtojai ir šiaip lietuvių. Filmas spalvuotas. Rodomas Chicagos didmiesčio centre, "Loop" kine, State ir Randolph gatvių tarpe. At-daras nuo 9 val. 45 min. ryto. Jau rodomas 6-tąją savaitę. Be abejo, "The living desert" rodomas ir kituose miestuose.

Didžiausias japonų dienraštis Asahi skelbia, kad japonų pramonei pavyko pagaminti ir leisti pasaulin foto stiklus (lenses) stiprumo f 1,1.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

IVYKIAI IR MINTYS

Kęstutis Gardinas

APIE AMERIKOS TAUTINIS PARKUS.

Dauguma lietuvių JAV-se gyvena miestuose ir nevisi jų žino, kad Amerikoje yra apie 750 įvairių, puikių ir gražių parkų — rezervuarų. Jie yra valstijų ar centrinės valdžios žinioje ir globoje. Jų yra labai įvairių, Pav., Washingtono valstijoje esantis Olympic Tautinis Parkas yra didesnis už visą Rhode Island valstiją. Pennsylvania valstijoje esantis Gettysburg Tautinis Parkas, kur 1863 m. Šiaurinės ir Pietinės Amerikos kariuomenės turėjo kietą ir reikšmingą mūšį, tėra vos kelių akrų dydžio.

Visi parkai turi labai daug lankytojų, dauguma jų net iš visų JAV-ų valstijų, iš įvairių užsienio valstybių. Vieno sezono metu vieną parką aplanko nuo 600.000, iki 2.000.000 lankytojų.

Antro pasaulinio karo metu Kongresas skyrė menką dėmesį tautiniams parkams ir tuo laiku jie apleisti neatsigavo iki dabar. Jautresnė amerikiečių spauda šią valdžios nerūpestingumą savo tautinėms šventovėms vadina nedovanotinu apsilėidimu. — Ten esame pastatai dažnai yra skandalingai reikalingi remonto, daug brangių ir brangintinų dalykų yra išvogta, daug milijoninės investacijos neduoda lankytojui pagaiduojamo išpūdižo.

Žymus amerikiečių rašytojas Bernard De Voto net sako, kad kaip tiktai tautiniai parkai turėtų šiam sezonui būti uždaryti, iki jie bus atstatyti į normalią padėtį.

Visiems rekomenduojame pamatyti filmą "The living desert" (Gyvybė dykumoje). Filmas labai įdomus, stačiai klasiškas. — Vaizduoja kaikurių vabzdžių, paukščių, gyvulių gyvenimą dykumoje ir netoli jų. Filmuota garšiosios Walt Disney filmų studijos. Nė paprastu filmuotojų kantu-rumu ir sugebėjimu pagauti reti ir eiliniai žmogui nežinomi gyvūnų gyvenimo atskiri momentai. Filme nematome jokio žmogaus.

Šią tikrai puikią, neilgą filmą turėtį pamatyti jaunimas, auklėtojai ir šiaip lietuvių. Filmas spalvuotas. Rodomas Chicagos didmiesčio centre, "Loop" kine, State ir Randolph gatvių tarpe. At-daras nuo 9 val. 45 min. ryto. Jau rodomas 6-tąją savaitę. Be abejo, "The living desert" rodomas ir kituose miestuose.

Didžiausias japonų dienraštis Asahi skelbia, kad japonų pramonei pavyko pagaminti ir leisti pasaulin foto stiklus (lenses) stiprumo f 1,1.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

Kanados ministeris pirminis kas St. Laurent vasario 4 d. išvyko kelionėn aplink pasaulį, kurioje užtruks iki kovo 17 d.

* Winnipeg, Man. (Kanadoje) einančiame "Winnipeg Free Press" laikraštyje palankiai rašoma apie Lietuvą.

□ Paskutinsė ekonomistų žinios skelbia, kad American Smelting & Refining Co. numušo 4 dol. švino kainą. Secony — Vacuum Oil Co. urmo kainą gazolinui numušo 0.2%. E. I. du Pont de Nemours & Co. numušo nailonui kainą 11—16%.

* Rinktiniai švedų gimnastai, viso 13 asmenų, šiuo laiku gastroliuoja JAV-se. Chicagą jau aplankė ir parodė puikios gimnastikos.

* Social Security, kuriai kiekvienas JAV-se dirbantis turi priklausyti, pėreitis metais social security pašalpą mokėjo 5.970.000 asmenų.

Dirbančiam, be išlaikomų asmenų, pašalpos išėjo apie 40, — dol. mėnesiui, vedusiam pensininkui — 84.75 dol. mėn. Našliai su dviem mažamečiais vaikais — apie 111. — dol. mėn. Pėreitų metų pašalpų vidurkis buvo aukštesnis, nei ankstesniais metais.

1953 metais social security mokesčiais surinkta apie 4 bilijoną dolerių, išleista apie 3 bilijoną.

* Chicago gyventojas Petrilo savo kūne 31-metis išnešiojo termometrą. Siomis dienomis tas termometras, po operacijos išimtas. Visų nustebimui, termometras ne tik nesuduzęs, bet ir atlieka savo funkcijas.

* Registruoti gembleriai Chicagėje ir Illinois valstijoje (country) 1953-čiais metais padarė biznio už 12.755.380 dolerių. 814 gemblerių tuo laiku sumokėjo — 1.275.538 dolerių taksų. Paskutiniai vieneriais metais gemblerių pajamos padidėjo apie 3 milijonais dolerių.

* Praėjusiais metais apie 78 tūkstančių mokyklinio jaunimo buvo užmušta ar sužeista JAV-se, perėinant gatves, žaidžiant jose ar dviračiais pravažiuojant.

* AUTO MAŠINŲ PIRKĖJAMS
Perkant automobilį, ypač gyvenantiems didmiestyje, reikia atsiminti, kad kokios firmos jis būtų, per ilgesnį laiką vistiek apsiglamžys šonai ir teks keletą kartų jį "prosyti". ...Uknelis.

* UZSAKYMO KUPONAS
Laisvoji Lietuva,
3157 So. Emerald Ave,
Chicago 16, Illinois,
Siunčiu \$ prenumeratai.

* "L.L." jau gaunu. (Prašau siųsti nuo 5 Nr., kur prasideda pilietybės ir anglų kalbos pamokos; nuo 1 — 54 Nr.; nuo užsimeklimo datos). Aukojų \$

* Pavardė ir vardas

* Nr. ir gatvė

* Miestas

* Zona Valstija

.....

.....

.....

.....

.....

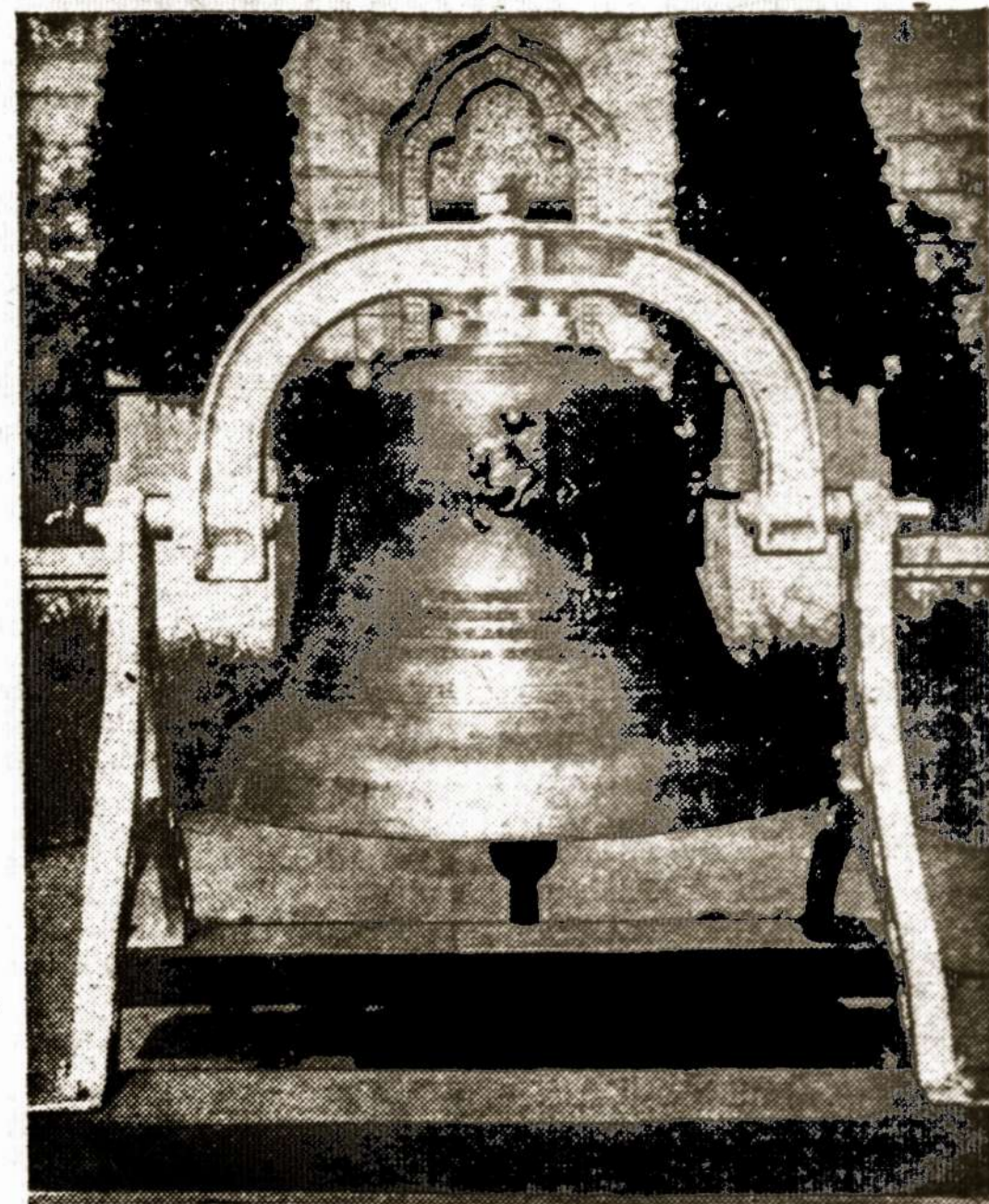
.....

.....

.....

.....

.....

O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos.

KĄ JIE DIRBA

Grazina Krivickienė pakviesta Washingtono, D. C. esančio Takoma Park amerikonių moterų klubo, sėkmingai laikė parodomąją paskaitą apie lietuvių liaudies dainas, meną.

Apie paskaitą gražiai atsiliepė didžiausias Washingtono dienraštis "The Sunday Star" ir taip pat "The Takoma Journal."

Stasys Tamulaitis, vykdydamas savo pasižadėjimą kasmet aukoti tam tikras sumas lietuvių tautos reikalams, įnešė Liet. Rašytojų Draugijos Literatūros Fondan 20 dolerių.

"Laisvosios Lietuvos" Skaitytojai rašo

Nenori nei partijų nei vadų

Perskaitęs "Laisvosios Lietuvos" keletą numerių, susidariau vaizdą, kad šis laikraštis tikrai vertas kiekvieno patrioto lietuviuo dėsimo, nes jame liečiami aktualiūs lietuviui reikalai: perdem gaivinama lietuviška dvasia, plačiai pasisakoma lietuviybės išlaikymo klausimais, kad, gyvendami svetur, nepaskeštume svetimųjų jūron, aiškiai kovojama už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, žodžiu, išistai persunktas lietuviškumo aktualijomis, kas peiktina — papeikiama.

Tiesa, jis dar savo turiniu ir stiliumi nėra pilnai susikristalizavęs bei pasiekęs reikiamos aukštumos, bet turint galvoje pradžią, atrodo, kad ir tai labai daug padaryta. Tenka manyti, kad prie jo patobulinimo prisidės ir mūsų patriotinė šviesuomenė ir jis pasidarys kiekvienam tikram lietuviui tikrai įdomus ir patrauklus.

Iš bendro požiūrio gaunamas įspūdis, kad "Laisvoji Lietuva" nesivadovauja iš svetur atneštomis idėjomis bei jokiais svetimais "izmams", kaip tai yra atsitikę su mūsų partijomis, kurios per daug garbindamos — "svetimus blizgūčius", neretai užmiršta lietuviškuosius reikalus ir net kartais išėina prieš lietuvių tautos interesus. Atrodo, kad "Laisvosios Lietuvos" kelias grynai lietuviškas, išplaukęs iš mūsų tautos sielos gelmių, iš mūsų mirštančių Tėvynės partizanų testamentu, kad Lietuva visuomet gyventų.

"Laisvoji Lietuva", statydama pirmojo eilės lietuviškuosius reikalus, atrodo, kad jai turėtų būt svetimtas ir atskirų asmenų garbinimas, tuo labiau pastatymas atskiro asmens aukščiau virš tautos, nes paskiro asmens dievinimas suprofonuotų pasirinktos idėjos orumą ir tai reikštų kelią atgal. Mūsų tautos žymieji asmenys turi būti gerbiami tiek, kiek kiekvienas yra vertas tautai savo srityje, ir tai ši pagarba turi būti tolygi, o ne vienas asmuo iškelia-

□ Lietuvaitės jūros skautės Chicagoje pirmąjį ir steigiamąjį savo susirinkimą turėjo š. m. sausio 29 dieną.

□ Bolševikų Kalintųjų Lietuvių Sąjunga turėjo susirinkimą Clevelande, Ohio. Jos pirmininku yra žurnalistas Jonas Leonas. Susirinkimui pirmininkavo Pranas Prackys, sekretoriavo P. Balčiūnas.

Po gyvo susirinkimo valdyba vienbalsiai perrinkta tolimesniam laikui. Firm. — J. Leonas, sekr. — A. Vilkaitis, valdybos narys — G. Gudenas.

Šios sąjungos skyriai manomi pradėti steigti ir kitose lietuvių kolonijose.

mas virš visų, tuo labiau virš tautos. Tokiu būdu bus išvengta diktatūrinų tendencijų et eo ipso laiduojamas kelias demokratizmui. Leisdama kritikuoti net vyr. redaktorių, atrodo, kad "Laisvoji Lietuva" kaip tik šiuo demokratišku keliu ir žengia.

Pasirinkdama demokratinį principą savo veikimo pagrindą, tenka manyti, kad "Laisvoji Lietuva" rūpinis visų lietuvių reikalais, vadovaudamasi socialiu teisingumu, o nekurs atskirą "bajorų luomą", kaip kad yra atsitikę mūsų partijų istorijoje praity.

Kadangi "Laisvoji Lietuva" yra gimusi tremtyje, tai ji turėtų aiškiai atsisakyti nuo partijų nelemto palikimo, tuo labiau, kad jos viena kitą be ribų šmeiždamos, sugriovė joms pasitikejimą. Šiandien jaunimas nenori nė žinoti apie partijų veikimą, laikydamai tai negatyviu reiškiniu. Dabar dauguma ieško naujų kelių, nesuteptų su praeitimi, naujo visuomeninio judėjimo, naujo lietuviško sąjūdžio, bazuojamo tvirtai ant lietuviškumo ir krikščioniškos dorovės pagrindų.

Norėdama pasiekti mases, "Laisvoji Lietuva" turi paskelbti visiems amnestiją, tuo labiau, kad šiandien mūsų tauta stovi ant bedugnės kranto, tuo pačiu reikalavdama greito ir efektyvaus veikimo, kad mes nebūtume nušluoti nuo žemės paviršiaus. Ji turi visus kviešti į lietuvišką veikimą, kam tik rūpi nuosirdžiai lietuviški reikalai, suburdama juos lietuviškam sąjūdžiui.

Šiandien mes turime eiti į gyvenimą, kaip uraganai, kaip prometėjai — nešti lietuviškos mėsiles kibirkštį į kiekvieną lietuvišką sielą, kad ji pamiltų iš širdies gelmių savo Tėvų Žemę ir ja didžiutuotųsi. Gi šiam didžiuiam žygiui ipareigoja mus visus ligi vieno dabartinis mūsų tautos žiaurusis likimas ir nedalia.

Vyt. Vygaudas.

"ENCIKLOPEDINIO BIZNIO" REIKALU.

(Atkelta iš 3 psl.).

Sis vienas faktas aiškiai parodo, kiek p. K. yra rimtas kritikas. Juk, antai, jis teigia, kad neteisingas yra ir advokato aptarimas. Pats būdamas ne teisininkas neisiimu sprestį, bet man visgi atrodo, kad vyr. mūsų enc-jos redaktorius, per 25 metus buvęs trijų universitetų teisės fakultetų profesorius, nemažiau išmano teisės mokslo dalykuose, kaip p. K.

Baigdamas noriu padėkoti p. Katiliui už sugestiją, kad mano pėreitis metais išėjusi iš spaudos "Lietuva" būtų paskleista kiekvienoj lietuvių šeimoj. Tačiau net ir tokiu atveju ji neatstos savos, lietuviškos enciklopedijos, kuri turėtų būti kiekvieno susipratusio, inteligentiško tautiečio pasididžiavimu. Jos leidimas nėra niekam "biznis", bet pirmoj eilėj tautinės garbės reikalas. Pagaliau sava enciklopedija yra daug vertingesnė mums už bet kurią kitą svetimąją. Išskyrus italų, švedų ir aukščiau minėtąją šveicarų enciklopediją, nėra ligi šiol nė vienos kitos pasaulyje enciklopedijos, kur apie Lietuvą ir lietuvius būtų tinkamai pasakyta. Jau vien tik šiuo atžvilgiu jos negali atstoti jokia kita enc-ja. Mūsų šalis tik vienama pirmajame tome įdėta 846 li-

tuauistiniai straipsniai. Ir toliau lituanistinė medžiaga nebus siurinama. Suprantama, ji turi netikslumų, nes jų neišvengia joks darbas šioje asarų pakalnėje. Tačiau pasitaikantieji riktai neduoda geros valios žmogui pagrindo ją nihilistiniu būdu niekinti ir tyčiotis iš didelių pastangų padaryti tai kultūrinę sritį, ko neįstengia padaryti kitos panašioje būklėje tautos.

A. Bendorius.

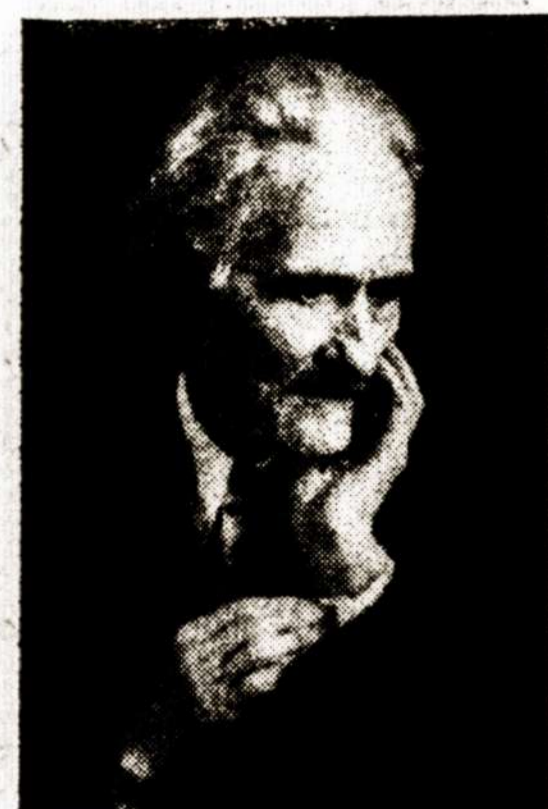
Red. priešas. A. Bendorius yra vienas Liet. Eutiklopedijos redaktorių ir jo šis atsakymas pakankamai išryškina L. E. leidimo reikalingumą. Šiuo pasisakymus dėl L. Encikl. pirmojo tomo baigiam.

SU — ŠYP — SE — NA!

NEAPSIZIŪRĖJO

Nepersenai lankydamiesi prancūzai, konjako gamintojai, pasidžiaugė, kad per paskutinius metus labai pakilo konjako importas į U. S. A.

Vistik prancūzai turėjo būti atydesni ir pirmoje eilėje išreikšti savo padėką D. P., nes tik jų pastangomis pakeltas šios srities importas.

Vydūno raštų ir paminklo Fondai aukų atsuntė Liet. Atgimimo Sąjūdis Toronto Skr. \$ 67.— Liet. Atgimimo Sąjūdis Montreale Sr. \$ 19.75.— Atskirų aukotojų pavardės bus paskelbtos vėliau. — Aukos siunčiamos Rašytojų Dr-jos pirm. B. Babrausko vardu šiuo adresu: 1436 S. 50 Av., Cicero, Ill.

(vieta laišku).

(parašas).

Viena seniausių draudimo įstaigų Chicagos pietvakaruose

One World Insurance Agency

Paskambinkite telefonu galima susikalbėti lietuviškai

Ši organizacija yra po prezidentu Charles P. Kal

Valandos: pirmadienį, antradienį ir ketvirtadienį — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro
puncktualiai ir šiekėd. nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
6322 So. WESTERN AVE. — TELEF.: PROSPECT 6-5182 — 5183

IKI 50% NUOLAIDOS
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!

Prašome atsilykinti ir įsitikinti mūsų kainų žemumu ir geru pav. tarnavimu.

LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Joseph's Dry Goods Store

3218 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS.

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai švartio kirpyklos patalpoje ir geriausiai, — pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Sestadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro.
Triedadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UZEIK IR PATS ĮSITIKINK.

JOSŲ GROŽIS PRIKLAUSO NUO GRAZIAI IŠVALYTO RŪBO!

MARTIN WIDRA

Siuvėjas

3541 S. Halsted St.

TEL.: YARDS 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiūva, pataiso ir išvalo senus. Pirmą valymui drabužius ir baltinius.

Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

CHAS. LUKSIS

REAL ESTATE

MORTGAGES,
INSURANCE,
NOTARY PUBLIC

2502 West Pico Blvd.
LOS ANGELES 19, CALIF.

Telef.: REpublic 8278.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai Federalės valdžios apdrausti iki 10,000 dolerių.

Midland Savings AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue — Tel.: LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuosim.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

Atidarykite dabar taupymo sąskaitą

CRANE SAVINGS

Sąskaitos yra draustos J. A. iki \$10,000. —

Ką Šiandien Atidėsite, Tą Lietingoj Dienoj Turėsite!

MES MOKAME 3% DIVIDENDŲ.

Crane Savings and Loan Ass'n

B. R. Pietkiewicz

(PETKEVICIUS)

PREZIDENT, MANAGER

2555 W. 47th St. LAfayette 3-1083
CHICAGO, ILLINOIS.

PRANEŠIMAS

□ Dr. Vydyno Vardo Skautų Vyčių Būrelis 1954 m. vasario mėn. 20 d. Lietuvos Auditorijoje ruošia ldomų naujo pobūdžio vakarą. Stato švelnaus auklėjamo turinio trijų veiksmų muzikinę pasaką "Pelėnė".

Valdinimą režisuoja Teodora Šerapinėnė Skablauskaitė, Klaipėdoje baigusi rež. Romualdo Juknevičiaus vedamą Vaidybos Studiją, dirbusi Klaipėdos ir Šiaulių Valstybės Teatruose. Lietuvoje ir Vokietijoje pastatiusi eilę veikalų.

Pasakos baletinę dalį pritaiko ir ruošia buv. Kauno Valstybės Teatro baletmeisteris Simas Velbaisas.

Valdinimui dekoracijas piešia du jauni gabūs menininkai, šio skautų vyčių būrelio nariai, broliai — Liutavaras ir Arvydas Algiminas.

Lietuvybę išlaikys tik skaitydamos lietuviškas laikraščius ir lietuviškas knygas. — "LL" nurodys ką skaityti, tik skaityk ją.

Turime pardavimui namų, biurių, tarnų įvairia kaina ir įvairiose vietose Toronte ir visoje Ontarijos provincijoje.

Visas informacijas suteiks vel-tui

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen Str. W. Toronto,
R. TESLIA REAL ESTATE.

Tel.: EM 8-2646;

Namų tel.: KE 7536.

BUKITE SVEIKI

Ją paršė ir jau išleido Dr. Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKU IR ILGAI GYVENTI.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje.

Kaina tik 2 doleriai su prisitintimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

Dr. S. Biežis,
3241 W. 66 Place,
Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West. Cermak Road

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 val. vak
Triedad ir sekmad ofisas uždarytas
Seštad tik nuo 1-3 val. popiet.
Tel. ofiso: VI 7-6583, rez. Re. 7-7868
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

J. KARVELIS

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Tel.: YARDS 7-0677 ir Tel.: DA 61136

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašinų, Radio aparatų, įvairių sveicariškų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

SVEIKĄ IR SVIEŽŲ MAISTĄ VISADA GAUSITE

Br. ir A. BALIU

ĮVAIRIŲ MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖJE. — SVIEŽI MĖSA IR JOS GAMINIAI

Įvairūs delikatesai, vietiniai ir užsienio. Lietuviški sūriai, dešros. Vaikams šašlės ir kiti reikmenys.

Paskambinus užsakymai paruošiami iš anksto — parengimams, šeimoms ir pavieniams.

4544 So. CALIFORNIA AVE. TELEF.: LA 3-9795.
Visada sąžiningas patarnavimas.

ISTEIGTA 1907 METAIS

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, Ill. Tel.: YARDS 7-6266.

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms. Ten pat taise europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius. Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai. Užsik ir pats įsitikink.

JUZEFA IR VIKTORAS ŠIMAIČIAI

REAL ESTATE BROKERS — NOTARY PUBLIC — INSURANCE

INCOME TAX SERVICE

4241 So. Maplewood Ave.
Chicago 32, Illinois
Telef. Bishop 7-3340

V. SIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS

— Stato naujus namus pagal sutartį. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami remonto darbai.

4645 So. Keating Ave.
Telefonas: RELiance 5-8202.
Skambinti nuo 6 val vakaro.

Televizija

Radio ir Fonografai

10% nuolaidos su šiuo skelbimu.

GARANTUOTA — ISSIMOKĖJIMAI.

APARATŲ SUTAISYMAS dirbtuvėse ir namuose atliekamas prityusių inžinierių.

Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

D. DAINA TELEVISION

sales-service

3130 So. Halsted St. —
TELEF.: DANUBE 6-6887

KRAUTUVĖ ATDARA: Pirmadieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 — 9 val. vak. Kitomis dienomis: 9 — 6 val. vak.

9 Bridgport, 3524 S. Halsted gatvė (šalia kino teatro RAMOVA) yra atdaryta nauja amušalų (sienoms, popierij), daigų namų ruošos reikmenų ir praktiškų dovanų krautuvė.

D. JURJONAS

3524 So. Halsted St.
Tel. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairių kasdien naudojamų daiktų už priekingą kainą.

Be to, yra mašinų "PHOENIX" kuriomis galima be vargo išlūti kilpas, prisūti sagas, padaryti apmetymus ir įvairius kitus pagražinimus užvalkaluose, bei moteriškuose balti niuose.

Tos mašinos jau buvo žinomos Ne priklausomai Lietuvoje.

J. J. ELLIS, REALTOR

383 Roncevelles Av. Toronto, Ont.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, farmas, gamalio stotis, krautaves ar kitokius bizius daryti, visuomet Jume mielai patarnaus mūsų atstovas

Vytautas LUNYS

Telefonai: Biuro LA 8000; Buto LY 2448.

ARS-FOTOSTUDIJA

3363 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois

Priima ir meniška atleka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai:

1. Daro meniškas, retuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių
2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių išlmių nuotraukas darome mūsų studijoje.
3. Foto mėgėjams išalkiname filmas ir darome nuotraukas.
4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškis patarnimus duodu apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: YARDS 7-1741 ir 7-1742 arba
4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Koplyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai

NENUKLYSK NUO DIDŽIOJO KELIO — BŪK NUOLATINU "LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITTYTOJU.

T. M. D-JOS 2 KUOPOS POSĖDIS

Š. m. sausio 30 d. Petronėlės Grybienės namuose, 5918 So. Ked wale Av., įvyko T. M. D. narių gausus posėdis. Pirmininkavo p. P. Gyblienė, sekretoriavo p. Regina Šimokaitienė. — Perskačius pėreito susirinkimo protokolą, buvo svarstomi šie klausimai:

- 1) Naujų narių priėmimas. — Priimtas p. George Grybas.
- 2) Senų knygų rinkimas. Kadangi T. M. D-jos CK nesiėmė iniciatyvos ir pats turi daug knygų rūšyje, po diskusijų nutarta: igalioti tris asmenis imtis iniciatyvos rinkti išmetamas iš senų lietuvių namų knygas. Visi lietuviai gyventojai, kas turi kokių nereikalinių knygų, prašomi pranešti — laišku arba telefonu vienam iš nurodytų žemiau asmenų:

Prof. M. Mackevičius, 8407 So. Gilbert St., Chicago 20, Ill. Tel. TR. 4-3669.

Ant. Luneckas, 8407 S. Gilbert St., Chicago 20, Ill. Tel. VI. 6-2534.

Mrr. Ona Krikščiūnienė, 5449 So. Marshfield Av., Chicago 9, Ill. Telef. RE. 4-10101.

Knygos bus sukraunamos ponios Maria Mackevičienė, 61 Place, 3330 W. Ph. GR. 6-1933 patalpose, vėliau atrinktos ir perduodamos Archyvan, Lithuanistikos Institutui arba kaikiurių viešos. Chicagos bibliotekoms.

Trečias klausimas. Š. m. kovo 5 d. sukanka 25 metai nuo Vlado Putvinskio mirties sukaktuvsė. — Kuopa ruošiasi šio garbingo tautos veikėjo, kaip Šaulių Sąjungos steigėjo ir kitų sričių veikėjo sukaktį paminėti Lietuvos Auditorijoje susirinkimu — minėjimu.

Susirinkimas baigėsi p. Grybienės vaišėmis.

Korespondentas.

Tadas Grigonis, J.A.V. armijos veteranas — Laisvosios Lietuvos skaittytojas, sausio 30 d. atšventė savo 29-tą gimtadienį. Jo pasveikinti buvo susirinkęs būrys draugų. T. Grigonis gyvena Brighton Parke, 4319 So. Maplewood Ave.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS

1-mo tomo atsargos jau baigiasi. Kas norėtų užsiprenumeruoti L. E. Prašoma tuojau kreiptis į gen. jos atstovą Domą Velicką, 7838 So. Green St., Chicago 20, Ill. Telefonas: Vincennes 6-7624.

VAISTINĖ

Savininkas

PR. A. SIMKUS

3301 So. Halsted St.
Tel.: Virginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pacio savininko Pr. Šimkaus. Lietuvis perka pas lietuvi!

Kas Valgo Bruno Duona

Visad Žydi Kaip Aguona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV. BRUNO MACIANSKAS,
3339 So. Lithuanica Ave.
Telef.: KLiffside 4-6378.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškis patarnimus duodu apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: YARDS 7-1741 ir 7-1742 arba
4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Koplyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai

NENUKLYSK NUO DIDŽIOJO KELIO — BŪK NUOLATINU "LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITTYTOJU.

TĖVYNĖ LAUKIA MŪS TALKOS

Lietuviai išgirs kime Tėvynės Balsą! Stokime į Tėvynės Išlaisvinimo Talką!

Vykdingami Vliko Tautos Fondo Vaidybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės LOKO narių visumos nutarimus, skelbiame aukų rinkliavos į TAUTOS FONDA Vajų. Maloniai prašome visus lietuvius stoti į TALKĄ LIETUVOS VADA VIMULI, prašome aukoti į TAUTOS FONDA nors mažą dalelę savo pajamų.

Pradedame platinti TAUTOS FONDO išleistas Lietuvos Pasų ir Ženkličius. Pirkdami, lipindami įsigyjamas Ženkličius ir Lietuvos Pasus simboliškai ir istoriškai įžymėsimė savo auką Lietuvos Pase, tokiu būdu aukodami įrodome FAKTA, jog remiam Lietuvos išlaisvinimo reikalus.

Prašome visus lietuvius STOTI Į AUKŲ RINKLIAVOS VAJŲ: įsigyti Lietuvos Pasus ir Ženkličius. Maloniai prašome parapijas, draugijas, klubus ir organizacijų skyrius — visus lietuvius į TALKĄ AUKŲ RINKLIAVOS — remti VAJŲ aukomis, darbu ir moraline parama.

Stipriai tikėdami į Amerikos lietuvių meilę senajai tėvynei, norą remti Lietuvos išlaisvinimo veiklą, drįstame atsiųskiti ir maloniai prašyti aukoti į TAUTOS FONDA įsigijimu Lietuvos Paso ir Ženkličių. Prašome visus lietuvius, parapijų, draugijų, klubų ir organizacijų narius kreiptis į JAV LB LOKO Finansų Komisijos narį A. S. Trečioką, 315 Walnut St., Newark 5, New Jersey, administratorių Lietuvos Pasų ir Ženkličių; taip gi, į JAV LB Apylinkių, Apygardų Valdybų narius, Senūnus ir Įgaliotinius, kurie aprūpiną visus Lietuvos Pasais ir Ženkličiais. Laukdami nuosirdaus Amerikiečių lietuvių rėmimo aukų rinkliavos į TAUTOS FONDA, turime vilgti sulaukti visų paramos.

JAV LB LOKO Finansų Komisijos Nariai:

Walter M. Chase, Pirm.,
J. Valaitis, Sekr.,
V. Balžinas, Nariai:
J. Balazaras,
A. S. Trečiokas,
Dr. P. Vileišis.

ŽINIOS iš KANADOS

DĖMESIO SPORTININKAMS

Naujai susitvėręs LAS Sporto Klūbas "TAURAS" kviečia visus sportininkus arba norinčius sportuoti asmenis į savo elies vyrus ir moteris. Bus sudaryta ir jaunių klasė. LAS Toronto Skyrius yra numatęs visokeriopa remti ir glovoti bei sudaryti tinkamas sąlygas sportuojančiam jaunimui, laivintis ir stiprėti visose sporto šakose. Mes norime, kad lietuviai sportininkai turėtų tinkamas sąlygas išsilaukyti pirmąjį vietos ir tuo reprezentuoti lietuvius

vardą.

Klūbas randasi Lietuvių Namuose (priestate): sekmd. 6-8 val. vak., antrd. 7-9 val. vk ir ketvirtad. 7-9 v. v. Visais sporto liečiančiais reikalais prašoma kreiptis pas sporto vadovą p. K. Kij. Tel. EM-6-2441 arba sporto klūbo patalpose. Taip pat pas LAS Skyr. pirm. Vyt. Butrimą. Telef. OL 8154.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Toronto Skyrius
Valdyba

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepėjas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, greičiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!

5805-07 S. Western Av. Tel.: Rpublic 7-6480.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITE Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL 8443 — OL 8444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboj.

\$ 500 — \$ 1500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokejimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai, sudaro pirkimo — pardavimo dokumentus.

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informaciją Lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo — pardavimo atveju.

F. JONYNAS, telefonas įstaigos OL 8444 Namų OL 2972.

F. DAMBRAUSKAS, telef. įstaigos OL 8443. Namų JU. 6198.

V. JUCYS, biznio telef. OL 8444. Namų tel. OL 6718.

Didžiausias išpardavimas

MILLERS MEN'S SHOP

3401 South Halsted Street

Vyrškiems kelnėms ir švarkams 25% nuolaidos.

Vyršutiniams marškiniams: buvo 3 dol. 95 c., dabar tik 2 dol. 77 c. už porą marškinių — 5 doleriai.

Zieminiai flanelos marškiniai — 2 dol. 39 c., už porą — 4 dol. 50 c. ATVIKITE TUOJAUS, kol dar yra didelis pasirinkimas, įvairių spalvų ir dydžių.

Vyrškų rūbų ir batų

Didžiausias PASIRINKIMAS

TIK PAS

H. SEIGAN

4622 So. ASHLAND AVE.

TELEF.: Yards 7-1272

CHICAGO 9, ILLINOIS

ZIEMINIAI IR RUDENINIAI PALTAI, BATAI, MARŠKINIAI

IA KITAS PREKES GAUSITE PIGESNE KAINA IR ILGESNIAI

Išimokėjimui be nuosimčių

Mūsų KRAUTUVĖ ATDARA:

Pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. iki 9 val. 30 min.

Kitomis dienomis iki 6 val. vakaro

Sekmdieniais nuo 10 val. iki 2 valandų.

Su šiuo skelbimu nuo 10% iki 20% nuolaida.

UŽEIKITE IR PATYS ĮSITIKINKITE.

MANLAGUS PATARNAVIMAS.

SUSIKALBĖSITĖ LIETUVIŠKAI!

Dėmesio!

50 proc. nuolaidos

DEL VISŲ PREKIŲ.

Nepaprastai didelis išpardavimas SAVIKAINA vyrams, moterims, vaikams įvairių paltų, puspalcijų, suknelių ir kitų įvairių, geros rūšies, prekių —

K & S

Department Store

3321 — 23 — 25 So. HALSTED GATVĖJE. Tel.: Bishop 7-9882.

Užleikite ir tikrai nesigailėsite!

KONSULO JIESKOJIMAI

1. MILAŠIAI — Antanas, Juozas ir Ona (Kasputienė) — turi interesų mirusio brolio Igno Milašiaus palikimų byloje.

2. BRILINGAS Vytautas, kilęs iš Ukmergės apskr., Skapiškio vk. Prieš karą gyveno Jonavos mieste, kauno apskr.

3. KAZIUKAIČIAI — Pranas ir Stasys (Augusto sūnūs). Prieš karą gyveno St. Louis ar East St. Louis.

Ieškomeji ar ką nors apie juos žinantieji prašomi atsilipti į Lietuvos Konsulatą,

6147 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.

Tel.: Rpublic 7-8334.

JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA, biliardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai. Tremtinių mėgstamiausia vieta. Erdvi salė įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill. Tel.: Towndal 3-9472.

SPORTAS

"Lituanica"—Illinois universiteto tinklinio meisteris

Redaguoja Algimantas Grigaravičius

Pastaruojam metų veiklieji Lituanicos sportininkai savo darbus praturtino dviem gražiais laimėjimais. Kaip visiems žinoma, jie studijuoja Illinois universitete — Urbanoje ir gražiai pasireiškia vietos studentų sportiniame gyvenime.

Sausio mėnesio pabaigoje pasibaigė 1953—54 metų universiteto tinklinio turnyras, užtrukęs apie du mėnesius. Turnyre dalyvavo 42 komandos; taigi nemažas skaičius konkurentų. Parodydami neblogą techniką ir susižaidimą, po šešių laimėjimų iš eilės, lietuviai pasiekė finalą. Iš kitos pusės finalan pateko kiniečiai studentai, praėjusių metų meisteris. Nors šios tautos atstovai ūgiu nepasizymi, tačiau jų kamuolio valdymas ir geras žaidimas daugelį buvo įtikinęs, kad taurė teks jiems. Po gana idomaus ir permainingo pirmo seto, kiniečiai nebeatlaikė stiprių Lituanicos kirtimų ir lietuviai laimėjo šias taip svarbias rungtynes. Pasekmė — 2:0 (15:13; 15:6). Po rungtynių Lituanicai buvo įteikta 1954 m. meisterio taurė. Lituanicos komandoje žaidė: Babickas, Bakaitis, Dirvianskis, V. Germanas, V. Variakojis ir A. Zemaitis.

Kita srytis, kur lietuviai pasiekė pažymėto rezultato — tai krepšinis. Rudens semestro turnyre dalyvavo 120 komandų. Tai didelis skaičius, bet iš 17 tūkstančių jaunimo, tai nėra daug. Turnyre dalyvavo organizuoti akad. sambūriai — flaternities, pavieniai klubai ir šiaip komandos. Lituanica irgi išstatė savo penketuką. Po penkių laimėjimų lietuviai išsikovojo pirmą vietą savo grupėje ir gavo teisę pakliūti į 12-os komandų finalą. Pirmąsias rungtynes laimėjo prieš Vet Club, mūšikiai stojo į kvartfinalines — prieš agrikultūros studentus — Farm House. Po permainingos kovos, lietuviai laimėjo rungtynes 47:43, ir tuo pačiu teise dalyvauti pusfinalyje. Burtams kritus, Lituanicai teko lošti prieš stiprią Sigma Chi komandą, treniruojamą garsaus Illinois krepšininko — Max Hooper. Šią komandą sudarė fizinio lavinimo studentai ir žymūs sportininkai, kaip quarter backas Emil Lindbeck, Colhagen ir kit. Lietuviai iš karto vartojo spartą, bet tas nedaug gelbsti, nes Sigma Chi atsako dar didesniu greičiu. Puikiai mėtųdami amerikiečiai baigia kelinį savo naudai. Antrame kelyje lietuviai bando ilgus metimus, kas sušvelnina rezultatą. Šis klūbas mūšikiams buvo kietas riuštus ir lydimi didelės nesėkmės, bet karingai sukovoję turėjo supasuoti ir pralose rungtynes 35:61. Minėta Sigma Chi paskui lošė finalines rungtynes ir jas laimėjo, tapdama universiteto meisteriu. Taigi lietuviai pasidalino 3—4 vieta (Sigma Nu ir Lituanica pralose prieš finalistus); kas iš 120 komandų, dalyvavusių turnyre, yra labai geras

Geriausios sąlygos — žemiausios kainos

BRIDGEPORTO PREKYBOS CENTRAS

Major Home Utilities

3207-09 So. Halsted St. Tel. CALumet 5-1442 ir CALumet 5-1474

DĖL KRAUTUVĖS PATALPŲ REMONTO —

Visiškas prekių išpardavimas!

Kreipkitės į pardavėją lietuvį Alfonsą Kavaliauską.

PIRKITE DABAR — SUTAUPYSITE SAVO PINIGUS!

Krautuvė atdara: Pirm. ir Kėtv. nuo 9:30 iki 9:30 val. vakaro.

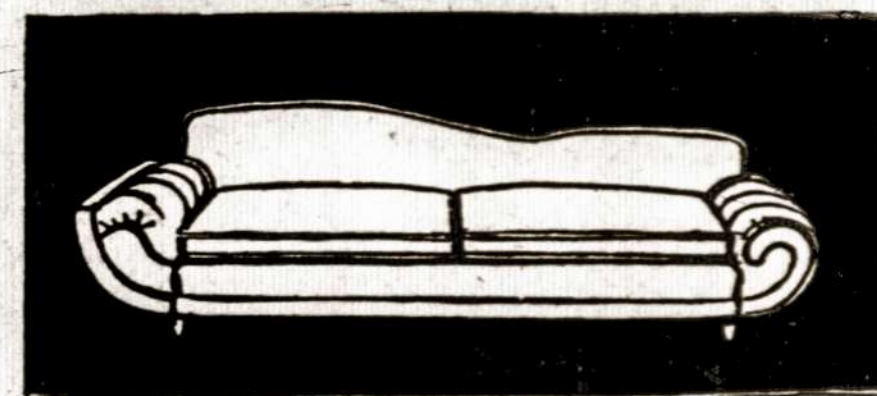
Kitomis dienomis — nuo 9:30 iki 6 val. vakaro.

SEKMADIENIAIS — nuo 11 val. ryto iki 5 val. vak.

PIRKDAMI NEMOKATE TAKSŪ!

Visiškas prekių išpardavimas

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGU METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU IRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠICRINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 S. Rockwell St., CHICAGO 29, Illinois. Tel.: WALbrook 5-9209

SAVI PAS SAVUS!

NAUJAKŪRIO KIRPYKLA — SKRIPKAUSKAS

4352 S. Western Ave. (Brighton Parke)

Darbas atliekamas sąžiningai, pagal kiekvieno pageidavimą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 iki 7 val.

Šeštadieniais: nuo 9 iki 6 val.

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS

6819 — 21 So. WESTERN AV.

Tel.: GROvehill 6-3745

JOHN W. PACHANKIS (PATCH)

Vice-President

VIENINTELIS LIETUVIS

VISOJE CHICAGOJE, KURIS STATO PAMINKLUS.

RADIO PROGRAMA ANTRADIENIAIS

8 val. vakare (Saltimiero).

PO INVENTORIZACIJOS — IŠPARDAVIMAS!

PIRK IR TAUPLYK PAS BECK'Ą

IŠPARDAVIMAS PRADEDAMAS

KETVIRTADIENIŲ, 9 valandą ryto.

DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS BECK'O ISTORLOJE!

Pigiausios kainos visoje Chicagoje šio išpardavimo metu. — Bargenai vyrams, moterims ir vaikams. — Jūs būsite nustebinti pigiomis kainomis.

Ateikite įsitikinti ir sutaupyti! Išpardavimas daromas ne prekių likučiams iškišti. — Jūs atėję — nebūsate apvilti

BECK'S DEPT. STORE

APTARNAUJA BRICPORTĄ JAU 33 METUS.

3347 — 3349 S. HALSTED ST. (Netoli 34th St.), CHICAGO, Ill.

MALONIAI

KVIEČIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTERIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

20 savaičių išimokėjimui be procentų!